

KEUSOTE

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUS 2022

Sisällysluettelo

Puheenjohtajan katsaus.....	3
Tiivistelmä.....	4
Tarkastuslautakunnan tehtävät ja toiminta	9
Sidonnaisuuksien valvonta.....	10
Tilintarkastus.....	11
Arviointisuunnitelma ja työohjelma.....	11
Tarkastuslautakunnan kokoonpano.....	13
Hyvinvointialueen tehtävät.....	14
Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelu ja valmiusaste.....	15
Alueellisen toimeenpanon valmiusaste	17
Hyvinvointialueelle siirtyvä henkilöstö ja toimitilat.....	20
Hyvinvointialueen hallinnon järjestäminen.....	22
Hallintosääntö.....	22
Toimielinrakenne, toimielinten tehtävät ja toimivalta.....	22
Aluevaltuusto.....	24
Aluehallitus	24
Sosiaali- ja terveydenhuollon jaosto	25
Henkilöstöjaosto	25
Rahoitus- ja talousjaosto.....	26
Pelastuslautakunta.....	26
Kehittämisen- ja tulevaisuuslautakunta	26
Palvelujen järjestämisen lautakunta	26
Aluevaalilautakunta ja yhteistyötoimikunta.....	27
Lautakuntien taloudellinen toimivalta	27
Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen johto	29
Aluehallituksen puheenjohtaja	29
Hyvinvointialuejohtaja	29
Aluevaltuuston puheenjohtaja.....	29
Hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimet	30
Vammaisneuvosto	33
Vanhusneuvosto	33
Nuorisovaltuusto	34

Hyvinvointialueen asukkaiden osallistumisoikeus.....	35
Strategia.....	37
Yhtymästrategiasta hyvinvointialueen strategiaksi.....	38
Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueiden yhteinen pelastuslaitos	44
Yhteistyösopimus Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän kanssa	45
Viestintä.....	46
Valmisteluvaiheen viestintä	46
Hyvinvointialueen päätöksentekoon liittyvä viestintä	47
Hyvinvointialueen ja kuntien neuvottelu	49
Valtuustoryhmien toiminnan tukeminen ns. demokrataraha.....	51
Talousarvio ja tilinpäätös	53
Tilinpäätöslaskelmat	54
ICT-muutostuki ja sen käyttö	54
Osakemerkinnät.....	55
Edellisen vuoden arviointikertomuksen käsittely ja seuranta.....	56
Eesitys valtuustolle	57
Allekirjoitukset	58

Puheenjohtajan katsaus

Hyvinvointialueemme valmistelut on valmisteltu ja nyt myös arvioitu. Voimme yleisesti ottaen olla tyytyväisiä siihen, että valmistelun tärkeimmässä tehtävässä, sujuvassa siirtymisessä hyvinvointialueeksi, onnistuttiin hyvin.

Tämä arviointikertomus on tehty lautakunnan suurella työpanoksella ja siksi toivon, että me kaikki luottamushenkilöt, viranhaltijat ja edes osa alueemme asukkaista, lukisimme sen läpi.

Uskon, että olemme tänä vuonna onnistuneet tuottamaan aluevaltuustolle merkittäviä huomioita ja tietoa, joka helpottaa tulevaa päätöksentekoa ja hyvinvointialueen toiminnan pitkäjänteistä kehittämistä. Palaute onnistumisestamme on tervetullutta.

Lautakunnan arviointityö ei ole sattumanvaraista. Olemme toimikautemme alussa laatineet kaksi valmisteluun liittyvää vuotta kattavan arviointisuunnitelman ja sitä tarkentavan vuosittaisen työohjelman työtämme ohjaamaan.

Tämä arviointikertomus keskittyy hyvinvointialueen valmisteluun vuodelta 2022. Varsinainen hyvinvointialueen toiminta käynnistyi 2023 vuoden alusta. Tulevana syksynä teemmekin koko loppuvaltuustokauden kattavan arviointisuunnitelman ja sitä tarkentavan vuosittaisen työohjelman.

Arvioimme vuosittain hyvinvointialuestrategian ja talousarvion tavoitteiden toteutumista. Erityisesti arviointikohteiksi pyrimme aina valitsemaan hyvinvointialueen ja asukkaiden kannalta olennaisimpia toimintoja ja palveluita.

Haluan lämpimästi kiittää tarkastuslautakunnan sihteerikaksikkoa, jotka ovat tehneet suuren työn tarkastuslautakunnan tehtäväkenttään kuuluvien asioiden selvittämisessä ja valmistelussa.

Haluan kiittää myös arviointityömme pohjaksi kuulemiamme henkilöitä – hyvinvointialueen hallinnon, toimialojen, pelastustoimen, viranhaltijoita, työntekijöitä ja luottamushenkilöitä. Olemme saaneet tiedot, joita olemme tarvinneet tai kaivanneet.

Suuret kiitokset ansaitsevat myös kaikki tarkastuslautakunnan jäsenet ja varajäsenet, jotka ovat nopeasti päässeet kiinni lautakunnan tehtäviin toimikauden alkumetreillä. Olen iloinen, että lautakunta käy avointa ja rakentavaa keskustelua valmistelussa ja päätettävänä olevista asioista. Perusteellisuus on käsinkosketeltavaa ja tekee puheenjohtajan tehtävästä helpomman. Jokainen lautakunnan jäsen on tuonut lisäarvoa työskentelyymme omaa taustaa ja kokemustaan hyödyntäen.

Matti Korhikoski

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Tiivistelmä

Sidonnaisuuksien valvonta

Sidonnaisuusilmoitusten keräämiseen käytettävä sovellus otettiin käyttöön syksyllä 2022. Tästä alkaen tarkastuslautakunta on voinut hyvinvointialuelain mukaisesti valvoa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista. Tarkastuslautakunta on saattanut ilmoitukset aluevaltuustolle tiedoksi ja aluevaltuusto on merkinnyt sidonnaisuusrekisterin tilanteen tiedoksi 24.11.2022, 75 §.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelu ja valmiusaste

Tavoitteena oli sujuva ja huomaamaton siirtymä ja siinä onnistuttiin hyvin. Välttämättömiä tehtäviä on osattu priorisoida ja niiden valmiudessa on edetty hyvin. Siirtyminen muutosorganisaatiosta pysyvän organisaation toimintaan on tapahtunut hallitusti. Keusoten kuntayhtymän olemassaolo on edesauttanut siirtymistä.

Arviointiin saadun tiedon mukaan tehtävien priorisoinnissa auttoi tiekartta ja valmisteluissa keskityttiin kriittisiin tehtäviin. Ennen hyvinvointialueen aloittamista kaikki kriittiset tehtävät olivat valmiita ja toiminta oli valmiina siirtymään. Kuitenkin alueellisen toimeenpanon valmiusasteen tilannekuvan 1/23 mukaan kriittisiä tehtäviä oli kesken. Tarkastuslautakunta toteaa, että tiekartan valmiusasteen seurannassa ja ajantasaisessa ilmoittamisessa on ollut puutteita. Ei-kriittisiä tehtäviä oli paljon ja niiden seuranta ei priorisoitu eikä valmiusastetta kaikilta osin seurattu.

Valmistelussa ei ollut kokoaikaista henkilöstöä. Tarkastuslautakunta haluaa kiittää valmistelevaa henkilöstöä sitoutumisesta ja työpanoksesta hyvinvointialueen käynnistämisessä lyhyessä ajassa ja niukoilla resursseilla.

Hyvinvointialueelle siirtyvä henkilöstö ja toimitilat

Tarkastuslautakunta toteaa, että kuntien ja kuntayhtymien selvitykset on toimitettu määräajassa. Selvityksen täydennyksiä käsiteltiin aluevaltuustossa joulukuussa.

Toimielinrakenne, toimielinten tehtävät ja toimivalta

Toimielinrakenteen tulisi tukea eri toimialojen tarpeita. Nykyisessä mallissa kaikki toimielimet käsittelevät kaikkien toimialojen asioita. Nykyinen hallintosääntö painottaa voimakkaasti aluehallituksen päätösvaltaa, muiden toimielinten tehtävät ovat enimmäkseen valmistelevia.

Tarkastuslautakunta arvioi, että aluehallituksen ja lautakuntien taloudellinen toimivalta ovat sopimus- ja hankinta-asioissa korkeat (sopimukset, sitoumukset, hankinnat, hankintaoikaisut ja lausumat sekä toimitilahankinnat ja vuokrasopimukset) eikä aluevaltuustolla näytä näissä asioissa olevan taloudellisessa toimivaltaa ollenkaan. Taloudellinen toimivalta keskittyy aluehallitukselle.

Tarkastuslautakunta suosittelee Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen nykyisen hallintosäännön määräysten käytännön vaikutusten seuraamista kaikkien toimintojen osalta. Hyvinvointialueen toimielin-

ja viranhaltijarakenteen sekä niiden välisten toimivalta- ja vastuusuhteiden tulisi tukea joustavaa ja demokraattista päätöksentekoa.

Vuoden 2022 lopussa voimassa olleessa hallintosäännössä joidenkin toimielinten tehtävät on kuvattu melko yleisellä tasolla. Olisi syytä selkeyttää, mikä on eri lautakuntien rooli merkittävien strategisten ratkaisuiden, kuten hyvinvointialuestrategian, palvelustrategian, talousarvion, palveluverkoston, alueellisen hyvinvointisuunnitelman, hankintastrategian ja osallisuusohjelman valmistelussa. Lisäksi säännöllisesti toistuvien päätöksentekoprosessien osalta olisi hyvä kuvata, millä aikataululla ja missä järjestyksessä valmisteltavat dokumentit tuodaan eri toimielimiin ja edelleen aluevaltuuston päätettäväksi.

Tarkastuslautakunta huomauttaa, että tarkastuslautakuntaa ei ole kuultu tehtäviään koskevista hallintosäännön määräyksistä. Lisäksi hallintosäännössä arviointikertomuksen käsittelyaikataulu on päätetty hyvinvointialuelakia tiukemmaksi.

Hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimet

Tarkastuslautakunta katsoo, että vaikuttamistoimielimet on asetettu hyvinvointialueesta annetun lain mukaisesti. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että vaikuttamistoimielimet pääsivät aloittamaan toimintansa vasta loppuvuonna 2022, joten ne eivät ole kaikilta osin asianmukaisesti päässeet vaikuttamaan omien toimintasääntöjensä sekä hyvinvointialueen valmisteluun vuoden 2022 aikana.

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että vaikuttamistoimielinten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia on lisätty ja pitää tärkeänä, että niitä kehitetään myös jatkossa. Tarkastuslautakunta suosittelee, että vaikuttamistoimielimille myönnettäviä läsnäolo- ja puheoikeuksia vastaavat muutokset päivitetään hyvinvointialueen hallintosääntöön.

Tarkastuslautakunta huomauttaa, että jatkossa valmistelussa tulee mahdollistaa vaikuttamistoimielinten tosiasiallinen ja lainmukainen osallistuminen itseään ja edustamaansa ryhmää koskevaan päätöksentekoon.

Hyvinvointialueen asukkaiden osallistumisoikeus

Tarkastuslautakunta haluaa kiinnittää huomiota siihen, että jatkossa hyvinvointialueella tulisi taata monipuolisia osallistumisen mahdollisuuksia eri ikäisille ja erilaisissa elämäntilanteissa oleville asukkaille. Osana vaikuttamisen mahdollistamista tulee kiinnittää huomiota myös päätöksenteon läpinäkyvyyteen. Hyvinvointialueellamme tulee edelleen tarkastella ja kehittää tarpeen mukaan asukkaiden mahdollisuuksia löytää tietoa hyvinvointialueen päätöksenteosta. Asukkaiden tulisi saada helposti ja selkeäkielisesti tietoa siitä, ketkä päättävät mistäkin asioista, miten päätösprosessit etenevät ja miten hän voi päätöksentekoon vaikuttaa.

Tarkastuslautakunta arvioi, että osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia on tarjottu monia, vaikka taloustutkimuksen ja kuntalaiskyselyiden otanta on ollut melko suppeaa. Asukkaiden osallistumisen konkreettiset vaikutukset päätöksiin jäävät kuitenkin epäselviksi.

Tarkastuslautakunta toivoo, että päätöksentekoprosessissa varmistutaan tosiasiallisen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien toteutumisesta ja asukkaiden osallistumisen vaikutukset tuodaan selkeämmin esille.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että hyvinvointialueen asukkaille tarjotaan jatkossakin osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia palveluiden järjestämiseen ja kehittämiseen sekä erityisesti mahdollisuuksia osallistua talouden suunnitteluun hyvinvointialuelain 29 §:n mukaisesti.

Tarkastuslautakunta suosittelee, että Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle valmistellaan aluevaltuuston hyväksyttäväksi hyvinvointialueen osallisuusohjelma.

Tarkastuslautakunta suosittelee, että hyvinvointialueella valmistellaan päätöksentekoon selkeä prosessi hyvinvointialueen jäsenten ja palveluiden käyttäjien tekemien aloitteiden käsittelemiseksi. Prosessista tulee käydä ilmi vastuunjaot sekä aloitteiden tekijöiden kuulemisen tavat. Prosessista ja aloiteoikeudesta tulee myös tiedottaa hyvinvointialueen jäseniä ja palveluiden käyttäjiä.

Strategia

Tarkastuslautakunta toteaa, että osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia on strategian valmistelun yhteydessä tarjottu. Taloustutkimuksen ja kuntalaiskyselyiden otanta on ollut kohtalaisen suppeaa.

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että hyvinvointialueen strategialle ja palvelustrategialle on esitetty mittarit ja tavoitteet. Mittareiden muodostamisprosessi jäi lautakunnalle epäselväksi. Huomionarvoista on myös, että tavoitteena olevalle ekologisesti kestäväälle uudistumiselle ei ole mittareita strategiassa tai palvelustrategiassa.

Strategian ja palvelustrategian mittareista tulee viestiä avoimesti kaikille sidosryhmille. Mittareiden tulisi olla julkisesti saatavilla hyvinvointialueen verkkosivuilla julkaistussa versiossa.

Lautakuntien strategiadokumentteihin valmisteluvaiheessa tekemiä mahdollisia muutosesityksiä ja ”evästyksiä” ei ole merkitty pöytäkirjoihin, joten lautakuntien toiveita on mahdotonta jälkikäteen luotettavasti selvittää. Mahdolliset muutosesitykset tulisi aina merkitä pöytäkirjoihin.

Tarkastuslautakunta toteaa, että strategiaan liittyvien ohjausryhmien kokouksista ei ole saatavilla julkisia pöytäkirjoja. Strategian päivityssuunnitelman osallistamiskeinojen toteutumisesta ei myöskään ole tietoa saatavilla.

Tarkastuslautakunta kiittää henkilökuntaa strategian valmistelusta tiukassa aikataulussa.

Tarkastuslautakunta toivoo, että jatkossa vastaavissa kokonaisuuksissa esitys julkaistaan hyvissä ajoin, jotta luottamustoimielinten ja hyvinvointialueen jäsenten vaikuttamismahdollisuudet paranevat.

Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueiden yhteinen pelastuslaitos

Tarkastuslautakunta korostaa, että pelastuslautakunnalla on itsenäinen rooli päätöksentekijänä. Tarkastuslautakunta suosittelee, että varmistutaan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa sovitusta tiiviin yhteistyön muodoista, jotta voidaan turvata hyvän hallinnon toteutuminen sekä molempien alueiden yhdenvertainen palveluiden saatavuus ja laatu sekä, että näiden toteutumista seurataan aktiivisesti.

Yhteistyösopimus Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän kanssa

Tarkastuslautakunta toteaa, että alkuun vaaditut sopimukset Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän kanssa on tehty, mutta HUS-järjestämissopimukseen sisältyvistä palveluiden järjestämisen ehdoista ei ole päätetty ennen järjestämisvastuiden alkamista.

Viestintä

Tarkastuslautakunta pitää suuressa arvossa viestintäyksikön suorittamaa laadukasta, erittäin rajallisin resurssein suorittamaa työtä, joka on ratkaisevasti tukenut merkittävää muutosta.

Tarkastuslautakunta pitää Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen yleisestä tietoverkosta saatavia tietoja hyvinä ja pääosin lain vaatimusten mukaisina. Yksittäisiä puutteita havaittiin yksittäisten laissa edellytettyjen tietojen kohdalla. Puutteet on saatettu viranhaltijoiden tietoon ja niiden korjaamista seurataan tarkastuslautakunnan syksyn kokouksissa.

Tarkastuslautakunta toteaa, että yleisestä tietoverkosta löytyy lain vaatimusten mukaiset tiedot, vaikka ne eivät kaikilta osin ole esteettömästi ja saavutettavasti saatavilla.

Tarkastuslautakunta suosittelee, että viestinnän ja tietojen saavutettavuuteen, selkeyteen sekä ajantasaisuuteen kiinnitetään enemmän huomiota. Viestinnässä ja tietojen saatavuudessa tulisi huomioida paremmin myös palveluiden eri käyttäjäryhmät lisäämällä monikanavaisuutta ja -kielisyttä.

Tarkastuslautakunta toivoo, että myös strategian ja talousarvion sekä muut laaditut tavoitteet ja mittarit sekä niiden toteutuminen esitetään esteettömästi hyvinvointialueen verkkosivuilla.

Hyvinvointialueen ja kuntien neuvottelu

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että hyvinvointialueen ja kunnan rajapinnan työskentelyä on lähdetty kattavasti rakentamaan. Keski-Uudenmaan kuntayhtymän perintö Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle näkyy siinä, että alueelliset yhteistyöverkostot ovat monipuoliset ja kattavat.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä yhteistyön kehittämistä edelleen. Saumattoman yhteistyön takaamiseksi ja asukkaiden laadukkaiden ja oikea-aikaisten palveluiden turvaamiseksi eri yhteistyösopuolten vastuut tulee olla selkeästi määritelty. Selkeät vastuunmäärittelyt auttavat myös välttämään päällekkäistä työtä. Hyvinvointialueen käynnistyessä uudeksi osaksi yhteistyötä tulevat myös poliittiset päättäjät ja hyvinvointialueen toimielimet. Jatkossa onkin syytä selvittää vastinpari-mallin eri osien yhdyspintoja Uudenmaan hyvinvointialueisiin, HUS-yhtymään ja Helsingin kaupungin toimielimiin.

Tarkastuslautakunta haluaa korostaa, että kuntien lisäksi merkittävä yhdyspinta muodostuu myös hyvinvointialueen kolmannen sektorin toimijoihin.

Tarkastuslautakunta suosittelee selvittämään, millaisin mittarein alueen kuntien tyytyväisyyttä yhteistoimintarakenteisiin, toimintamalleihin ja tiedonkulkuun seurataan sekä miten ja kenelle siitä raportoidaan.

Valtuustoryhmä ja sen toiminnan tukeminen ns. demokrataraha

Vuoden 2022 valtuustoryhmien selvitykset käsiteltiin aluehallituksen kokouksessa 25.4.2023 (§ 112). Käyttökohteet aluehallituksen vahvistamien periaatteiden mukaisia eikä tarpeita tukien takaisinperintään ilmennyt.

Talousarvio ja tilinpäätös

Tarkastuslautakunta toteaa, että talous on tasapainossa tilikaudelta 2022. Tilinpäätös on nollatuloksinen ja tase ei sisällä alijäämää. Valmistelutyö on talouden näkökulmasta toteutunut asianmukaisesti. Talousarviossa on pysytty ja kaikkia määrärahoja ei ehditty käyttää.

Tarkastuslautakunta toteaa, että käytössä olevista materiaaleista ei käy ilmi, että hankintojen yhteydessä olisi tehty yritysvaikutusten arviointia. Tarkastuslautakunta suosittelee, että päätösten yhteydessä tuodaan ilmi yritysvaikutusten arviointi. Lisäksi on arvioitava mikä on kokonaistaloudellisesti tarkasteltuna edullisin ja tarkoituksenmukaisin tapa järjestää laadukkaita palveluja.

Tarkastuslautakunta toteaa, että talousarvio on vuodelle 2023 alijäämäinen, mutta on määrä tasapainottua taloussuunnitelmakautena vuoteen 2025 mennessä. Rahoituksen riittävydestä vuodelle 2023 on syytä varmistua.

Tarkastuslautakunta huomauttaa, että talousarvion valmistelussa vuodelle 2023 ei ole kuultu tarkastuslautakunnan esitystä talousarviosta hyvinvointialueesta annetun lain 125 §:n mukaisesti, vaikka lautakunta on ollut talousarvion valmistelun aikana perustettuna. Tältä osin talousarvion laadintaprosessissa on kehitettävää.

Edellisen vuoden arviointikertomuksen käsittely ja seuranta

Tarkastuslautakunta käsitteli saadun selvityksen 16.12.2022. Tarkastuslautakunta esittää, että jatkossa aluehallitus käsittelee ja antaa vastineen tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen havaintoihin.

Tarkastuslautakunnan tehtävät ja toiminta

Aluevaltuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa aluevaltuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset.

Arviointikertomus käsitellään aluevaltuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa aluevaltuustolle muitakin tarpeellisia pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista. Tarkastuslautakunta voi raportoida tilikauden aikana aluevaltuustolle myös muista merkittävistä havainnoista. Aluehallitus antaa aluevaltuustolle lausunnon arviointikertomuksesta viimeistään joulukuun loppuun mennessä.

Hyvinvointialueen toiminnan valvontajärjestelmä jakautuu ulkoiseen ja sisäiseen valvontaan. Ulkoinen valvonta on riippumaton toimivasta johdosta ja muusta organisaatiosta, ja sen tärkein osa on hallinnon ja talouden tarkastus eli tilintarkastus.

Tarkastuslautakunnan tehtävistä on säädetty hyvinvointialuetta koskevan lain pykälässä 125.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- 1) valmistella aluevaltuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko aluevaltuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet hyvinvointialueella ja hyvinvointialuekonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä taloussuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden riittävyttä talouden tasapainotuksen kannalta;
- 4) huolehtia hyvinvointialueen ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa, että 89 §:ssä säädettyä velvollisuutta ilmoittaa sidonnaisuuksista noudatetaan, ja saattaa ilmoitukset aluevaltuuston tiedoksi;
- 6) valmistella aluehallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Aluehallitus voi poiketa tarkastuslautakunnan esityksestä lautakuntaa koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi ja talousarvioksi hyvinvointialueen hallintosäännön ja talousarvioesityksen yhteensovittamiseen liittyvästä perustellusta syystä.

Sen lisäksi mitä hyvinvointialuelain 125 §:ssä säädetään Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 83 §:ssä on määritelty tarkastuslautakunnalle tehtäviä. Tarkastuslautakunta

- hyväksyy tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelman,
- seuraa tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista ja tilintarkastajan tehtävien suorittamista sekä tekee tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi,
- huolehtii, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa,
- päättää tilintarkastusyhteisön tilintarkastukseen kuulumattomien erillishankintojen hyväksyttävyydestä,

- tekee aloitteita ja esityksiä tarkastuslautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen sekä Valtiontalouden tarkastusviraston tehtävien yhteensovittamisesta tarkoituksenmukaisella tavalla,
- valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista, saattaa sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi aluevaltuustolle kerran vuodessa ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta hyvinvointialueen verkkosivuilla,
- valvoo, että tilivelvolliset ovat ryhtyneet tarpeellisiin toimenpiteisiin niiden muistutusten johdosta, joihin tilintarkastus on antanut aiheutta,
- on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta hyvinvointialueen verkkosivuilla. Tarkastuslautakunta valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamis-velvollisuuden noudattamista ja saattaa sidonnaisuusilmoitukset aluevaltuustolle tiedoksi vuosittain sekä
- vastaa tiedottamisesta.

Tarkastuslautakunta tiedottaa ja raportoi tehtäviinsä liittyvistä asioista ensisijaisesti aluevaltuustolle. Muu tiedottaminen tapahtuu tarkastuslautakunnan päättämällä tavalla. Tiedotuksessa noudatetaan soveltuvin osin aluehallituksen hyväksymiä yleisiä ohjeita tiedottamisen periaatteista.

Sidonnaisuuksien valvonta

Hyvinvointialueen luottamushenkilön ja viranhaltijan on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotason tehtävistään sekä luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa.

Sidonnaisuusilmoitus tehdään hyvinvointilain 89 §:n mukaan tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset aluevaltuuston tiedoksi. Hyvinvointilain mukaan hyvinvointialueen on pidettävä sidonnaisuuksista rekisteriä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Sidonnaisuusrekisterin rekisteröityjä ovat hyvinvointialueen

- aluehallituksen jäsenet ja varajäsenet,
- aluevaltuuston ja lautakuntien puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat,
- hyvinvointialuejohtaja sekä
- aluehallituksen ja lautakuntien esittelijät.

Sidonnaisuusilmoitusten keräämiseen käytettävä sovellus otettiin käyttöön syksyllä 2022. Tästä alkaen tarkastuslautakunta on voinut hyvinvointialuelain mukaisesti valvoa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista. Tarkastuslautakunta on saattanut ilmoitukset aluevaltuustolle tiedoksi ja aluevaltuusto on merkinnyt sidonnaisuusrekisterin tilanteen tiedoksi 24.11.2022, 75 §.

Tilintarkastus

Aluevaltuusto päätti 16.6.2022, 47 § valita Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen tilintarkastajaksi KPMG Oy:n tilivuodelle 2022. Päävastuullisena tilintarkastajana on toiminut JHT, KHT Jorma Nurkkala.

Arviointisuunnitelma ja työohjelma

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida vuosittain, ovatko aluevaltuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet hyvinvointialueella ja hyvinvointialuekonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tilintarkastajan tehtävät liittyvät puolestaan laillisuusvalvontaan.

Aluevaltuuston toimikausi alkoi 1.3.2022. Aluevaltuusto ei asettanut vielä vuodelle 2022 toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Tästä syystä tarkastuslautakunta ei ole voinut arvioida näiden tavoitteiden toteutumista.

Tarkastuslautakunnan tehtävissä korostuu vuosina 2021 ja 2022 hyvinvointialueen valmisteluun liittyvät asiat. Tarkastuslautakunnan on toimikauden aikana käytävä läpi hyvinvointialueen keskeisimmät toiminnot. Arviointi voi perustua

- asiantuntijoiden kuulemiseen kokouksissa ja mahdollisilla tutustumiskäynneillä,
- tilintarkastajan raportteihin sekä
- toimintakertomus- ja tilinpäätöstietoihin sekä muihin hyvinvointialueen asiakirja-aineistoihin.

Toimintansa tueksi tarkastuslautakunta laati ja hyväksyi vuoden 2022 arviointisuunnitelman ja työohjelman 31.8.2022, 26 §. Vuoden 2022 arvioinnin kohteiksi valittiin

- hyvinvointialueeseen valmistautuminen,
- hallituksen päätöksenteko,
- vuoden 2022 talousarvio ja sen toteutuminen,
- saatujen valtionavustusten käyttö,
- tilinpäätös,
- yhteistyö kuntien kanssa sekä
- kuntalaisten vaikuttamismahdollisuudet.

Arviointisuunnitelmassa esitetään ne tehtäväalueet, jotka otetaan kunakin vuonna syvällisemmän arvioinnin kohteeksi. Tarkastuslautakunta voi pyytää arvioinnin kohteena olevilta yksiköiltä tietoja tai selvityksiä.

Eteva-kuntayhtymällä on ollut oma tarkastuslautakuntansa. Keski-Uudenmaan sekä Vantaan ja Keravan pelastuslaitoksen arviointitoimintaa suorittaa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tarkastuslautakunta. Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen tarkastuslautakunta tulee kehittämään yhteistyötä alueen muiden tarkastuslautakuntien kanssa.

Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden 2022 arviointityö sisälsi viisi kokousta vuonna 2022 ja kymmenen kokousta vuonna 2023. Tarkastuslautakunta on tehtävänsä suorittamiseksi perehtynyt vuoden 2022 talousarvioon, vuoden 2022 tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sekä toimielimien pöytäkirjoihin.

Tarkastuslautakunta on selvitysten lisäksi kokouksissaan kuullut arviointia varten seuraavia henkilöitä:

Tarkastuslautakunnan kuulemat asiantuntijat

Ajankohta	Aihe	Lausunnot
28.09.2022	<ul style="list-style-type: none"> Tilintarkastussuunnitelma Talousarvio ja sen toteutuminen Talousarvioon tehdyt muutokset Osakehankinnat 	Rahoitus- ja talousjohtaja Päivi Tarsia, Keusote
26.10.2022	ICT-muutostuki ja sen käyttö	Tieto- ja digijohtaja Antti Ylä-Jarkko
28.09.2022	Henkilöstön siirtoon liittyvät asiat	Henkilöstöjohtaja Monica Hostio, Keusote
30.11.2022	<ul style="list-style-type: none"> Yhteistyö kuntien kanssa Kuntalaisten vaikutusmahdollisuudet Vaikuttamistoimielinten toiminta 	Integraatiojohtaja Kristiina Kariniemi-Örmälä, Keusote
30.11.2022	Sisäinen ja ulkoinen viestintä	Viestintäpäällikkö Anu-Kaarina Suonpää, Keusote
16.12.2022	Hyvinvointialueen valmistelun tilanne	Hyvinvointialueen vt. johtaja Mikko Komulainen, Keusote
16.12.2022	Tila-asiat	Tilahallintapäällikkö Ritva Rautiainen, Keusote
16.12.2022	Palvelujen verkostosuunnitelma	Hallintopäällikkö Sannamari Nousiainen, Keusote
25.01.2023	Vanhusneuvoston katsaus	Vanhusneuvoston puheenjohtaja Liljan-Kukka Runolinna
25.01.2023	Nuorisovaltuuston katsaus	Nuorisovaltuuston puheenjohtaja Niko Kotilainen
01.03.2023	Vammaisneuvoston katsaus	Vammaisneuvoston puheenjohtaja Esa Lahtela
01.03.2023	Sosiaali- ja terveysministeriön suorittama hyvinvointialueiden valmiusasteen seuranta	Projektikoordinaattori Linda Rex, Keusote
29.03.2023	<ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointialueen talouden ja hallinnon järjestäminen Pelastustoiminnan järjestämisvastuun järjestelyt 	Hallintojohtaja Petja Harakka Pelastuspäällikkö Jussi Rahikainen
12.04.2023	Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen tilinpäätös 2022	Rahoitus- ja talousjohtaja Päivi Tarsia, Keusote

Tarkastuslautakunnan kokoonpano

Varsinaiset jäsenet

Matti Korhio, PJ
KESK
Nurmijärvi

Sara Peltola, VPJ
VIHR
Järvenpää

Petri Ovaska
KOK
Järvenpää

Heli Ronkanen
KOK
Hyvinkää

Maarit Hemmilä
SDP
Hyvinkää

Harri Lepolahti
SDP
Nurmijärvi

Marja-Leena Sandelin
SDP
Nurmijärvi

Hannu Lakee
PS
Nurmijärvi

Marja-Leena Laine
KESK
Hyvinkää

Laura Alkula
VIHR
Hyvinkää

Pekka Kuusela
LIIK
Hyvinkää

Henkilökohtaiset varajäsenet

Juha Virkki
KESK
Pornainen

Mari Vesa
VIHR
Tuusula

Anton Hietsilta
KOK
Hyvinkää

Rita Kostama
KOK
Järvenpää

Jarmo Mäkinen
SDP
Järvenpää
Anne Uotinen 22.9.2022 saakka

Päivö Kuusisto
SDP
Tuusula

Gazale Giray-Öngörür
SDP
Tuusula

Jari Räsänen
PS
Tuusula

Milla Kosonen
KESK
Mäntsälä

Marjukka Ylitolonen
VIHR
Nurmijärvi

Seppo Rantanen
SIT
Järvenpää

Tarkastuslautakunnan sihteereinä toimivat JHT, HT Kirsi Sova ja Anne Salminen.

Hyvinvointialueen tehtävät

Hyvinvointialueiden tehtävistä säädetään sosiaali- ja terveystalveluja ja pelastustoimea koskevassa erityislainsäädännössä. Uudenmaan erillissratkaisua tukemaan on säädetty lisäksi erillinen ”Laki sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla”.

Hyvinvointialueissa yhdistyivät sairaanhoitopiirit, perusterveydenhuolto, sosiaalipalvelut ja pelastustoimi. Uudenmaan erillissratkaisussa HUS ainoana sairaanhoitopiirinä jatkaa toimintaansa. Uudellemaalle perustettiin neljä hyvinvointialuetta: Länsi-Uudenmaan, Keski-Uudenmaan, Itä-Uudenmaan ja Vantaa-Keravan hyvinvointialueet.

Uudenmaan hyvinvointialueet vastaavat kaikista muista tehtävistä paitsi HUS-yhtymälle lailla säädettyistä tehtävistä. Helsingin kaupunki vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä alueellaan. Keski-Uudenmaan hyvinvointialue vastaa sosiaali- ja terveystalveluista sekä pelastustoimen ja erikoissairaanhoidon järjestämisestä Hyvinkään, Järvenpään, Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten ja Tuusulan alueella.

Hyvinvointialueella on niin kutsuttu rajoitettu yleinen toimiala, jonka mukaan se voi päättää ottaa hoitaakseen alueellaan ainoastaan sen lakisääteisiä tehtäviä tukevia tehtäviä. Hyvinvointialueen itselleen ottama tehtävä hoitaminen ei saa laajuudeltaan olla sellainen, että se vaarantaa hyvinvointialueen lakisääteisten tehtävien hoitamisen.

Hyvinvointialueet voivat myös sopia, että ne hoitavat tehtävänsä yhdessä. Yhteistoimintaa voidaan hoitaa eri tavoin. Hyvinvointialueet voivat perustaa yhteisen toimielimen tai viran. Ne voivat myös tehdä sopimuksen viranomaistehtävän hoitamisesta tai perustaa hyvinvointiyhtymän. Hyvinvointiyhtymälle ei voi kuitenkaan siirtää palveluiden järjestämisvastuuta. Se voi toimia vain tukipalvelujen tuottamiseen liittyvissä tehtävissä. Hyvinvointialue voi alueellaan tai yhdessä toisen hyvinvointialueen kanssa myös tämän hyvinvointialueen alueella harjoittaa vähäriskistä liiketoimintaa, jos se tukee sen lakisääteisten tehtävien toteuttamista.

Hyvinvointialueen vastuulla olevia tehtäviä ovat muun muassa:

- Perusterveydenhuolto
- Erikoissairaanhoito
- Sosiaalihuolto
- Ikäihmisten palvelut
- Lasten, nuorten ja perheiden palvelut
- Työikäisten palvelut
- Mielenterveys- ja päihdepalvelut
- Vammaispalvelut
- Oppilashuolto
- Pelastustoimi
 - onnettomuuksien ehkäisy
 - pelastustoiminta
 - väestönsuojelu
 - varautuminen näihin tehtäviin.
- Ensihoito

Hyvinvointialueiden ja kuntien yhteistyössä painopiste on hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä, mikä vähentää tarvetta sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin. Lisäksi yksityiset toimijat sekä järjestöt ja yhdistykset täydentävät julkisia sosiaali- ja terveystalveluja.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelu ja valmiusaste

Hyvinvointialueiden perustaminen

23.6.2021

Eduskunta hyväksyi hyvinvointialueiden perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta koskevan lainsäädännön.

1.7.2021

Laki hyvinvointialueesta tuli voimaan.

Laki sosiaali- ja terveydenhuolto- ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulosta astui voimaan. Voimaantulolaissa määritellään eri pykälien voimaantulosta.

21 hyvinvointialuetta perustettiin.

Hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin

Hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin vastasi hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämisestä, tehtävät ja toimivalta on määritelty voimaantulolain 10 §:ssä.

Valmistelutoimielin (VATE) johti hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmistelua ja käytti sitä koskevaa päätösvaltaa sekä vastasi tehtäviinsä liittyvästä puhevallan käyttämisestä aluevaltuuston toimikauden alkuun asti. Valmistelutoimielin saattoi asettaa keskuudestaan jaostoja hoitamaan erikseen määrättyjä tehtäviä ja siirtää näitä tehtäviä koskevaa päätösvaltaa jaostolle.

Valmistelutoimielimen tehtävänä oli yhteistyössä niiden viranomaisten kanssa, joista tehtäviä ja niitä hoitavaa henkilöstöä siirtyy hyvinvointialueelle:

1. selvittää hyvinvointialueille siirtyvä henkilöstö ja valmistella aluevaltuustolle ehdotukset henkilöstön siirtosuunnitelmaksi ja -sopimuksiksi;
2. osallistua hyvinvointialueelle siirtyvän irtaimen ja kiinteän omaisuuden selvittämiseen;
3. osallistua hyvinvointialueelle siirtyvien sopimusten ja näitä koskevien oikeuksien ja velvollisuuksien selvittämiseen;
4. osallistua hyvinvointialueelle siirtyvien hallinto- ja palvelutehtävien hoitamista tukevien tieto- ja viestintätekniisten järjestelmien ja ratkaisujen selvittämiseen;
5. valmistella hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon järjestämistä sekä tilintarkastajan valintaa;
6. päättää hyvinvointialueen vuosien 2021 ja 2022 talousarviosta;
7. osallistua ensimmäisten aluevaalien järjestämiseen;
8. valmistella muut hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämiseen välittömästi liittyvät asiat;
9. valmistella ja toteuttaa edellä 1–8 kohtia koskeva riskienhallinta.

Valmistelutoimielimen toimivalta oli rajoitettu siten, että se voi ottaa henkilöitä vain määräaikaiseen virka- tai työsopimussuhteeseen hyvinvointialueeseen tai tehdä hyvinvointialuetta sitovia sopimuksia vain määräaikaisesti joulukuun 2023 loppuun saakka.

Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän hallitus asetti väliaikaisen valmistelutoimielimen kokouksessaan 17.8.2021, 104 § seuraavasti:

- Keski-Uudenmaan VATEn varsinaisten jäsenten määrä oli 14 ja heillä henkilökohtaiset varajäsenet.
- Jäseniksi valittiin Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän, Hyvinkään, Järvenpään, Mäntsälän, Tuusulan, Nurmijärven ja Pornaisten kuntien, Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen sekä Eteva-kuntayhtymän esittämät edustajat.
- Valmistelutoimielimen hallinnoijaorganisaationa toimi Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä.
- Toimielin kokoontui kaikkiaan kymmenen kertaa, ensimmäisen kerran 1.9.2021 ja viimeisen kerran 16.2.2022.

Valmistelutoimielimen puheenjohtajana toimi kuntayhtymän johtaja Pirjo Laitinen-Parkkonen. Hän valmisti toimielimelle työjärjestyksen sekä ehdotti työryhmien perustamista. Työryhmissä varmistettiin sujuvaa siirtymää hyvinvointialueeksi ja valmisteltiin siirtymään liittyviä erityiskysymyksiä. Valmistelutoimielimen ja työryhmien tukena toimi integraatiotyöryhmä, joka ohjasi ja koordinoi toimeenpanoa

Työryhmät:

- Hyvinvointialueen integraatiotyöryhmä, puheenjohtajana Pirjo Laitinen-Parkkonen
- HR, johtaminen ja osaaminen, puheenjohtajana Monica Hostio
- Talous, puheenjohtajana Päivi Tarsia
- Hallinto- ja laki, puheenjohtajana Petja Harakka
- ICT, puheenjohtajana Antti Ylä-Jarkko
- Yhdyspinnat, puheenjohtajana Kristiina Kariniemi-Örmälä
- Palvelujen järjestäminen, puheenjohtajana Sirpa Salinto
- Erikoissairaanhoido, puheenjohtajana Susanna Pitkänen
- Pelastustoimi, puheenjohtajana Jussi Rahikainen
- Erityishuoltopiiri, puheenjohtajana Erja Pentti
- Oppilas- ja opiskeluterveydenhuolto, puheenjohtajana Tiina Salminen
- Tilaryhmä, puheenjohtajana Ville Könönen
- Viestintäryhmä, puheenjohtajana Anu-Kaarina Suonpää

Työryhmien tehtävät perustuivat voimaannapolakiin ja kansallisesti laadittuun valmistelun tiekarttaan. Tehtävät priorisoitiin ja valmistelu aloitettiin toimeenpanon kannalta aikataulullisesti kriittisistä tehtävistä.

Hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin vastasi hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmistelusta siihen saakka, kunnes aluevaltuusto oli valittu ja aluevaltuuston asettama aluehallitus aloitti toimintansa. Aluevaltuuston toimikausi alkoi 1.3.2022 ja ensimmäinen kokous pidettiin 3.3.2022.

Alueellisen toimeenpanon valmiusaste

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelu rakennettiin valtakunnallisen tiekartan pohjalle. Tiekartta laadittiin valmisteluryhmissä keväällä 2021 sekä alueellisen että kansallisen valmistelun näkökulmasta. Tiekartan valmisteluun osallistui hyvinvointialueen edustajien lisäksi myös muita keskeisiä toimijoita.

Valmistelun muistilistana toimivan tiekartan tarkoituksena oli auttaa hyvinvointialueiden alueellisten valmistelijoiden työtä tarjoamalla tietoa mm. valmistelun aikatauluista, lakien velvoitteista ja kansallisen tuen tarjoamisen mahdollisuuksista. Tiekartta piti sisällään keskeiset tehtäväkokonaisuudet, tehtävät ja osatehtävät toimeenpanon eri vaiheissa ja sitä tarkennettiin toimeenpanon edetessä. Osatehtävät oli luokiteltu kriittisiin ja ei-kriittisiin ja etenemisaste laskettiin kriittisten osatehtävien statuksista. Tiekartan viisi valmisteluryhmän tehtäväkokonaisuutta olivat:

- hallinto, talous ja tukipalvelut,
- johtaminen ja osaaminen,
- palveluiden järjestäminen,
- yhdyspinnat sekä
- ICT-valmistelu

Hallinto, talous ja tukipalvelut	Johtaminen ja osaaminen	Palveluiden järjestäminen	Yhdyspinnat	ICT
A. Hallinnon rakenteet, toiminnan järjestäminen ja demokratia	A. Kyvykkyudet	A. Väestön palvelutarve	A. Järjestäminen, tuotannon ohjaus ja hallintorakenteet	A. Hallinnolliset tehtävät
B. Konsernitalous	B. Johtamisrakenteet ja johtamisen välineet	B. Toimintaympäristö ja sen turvallisuus	B. Johtaminen ja verkostotyö	B. Toimialariippumattomat järjestelmät
C. Henkilöstön asiat, mukaan lukien siirrot	C. Palvelutuotannon organisointi ja johtaminen	C. Järjestämisen reunaehdot	C. Kyvykkyudet ja resurssointi	C. Toimialasidonnaiset järjestelmät
D. Sopimukset	D. Tiedolla johtaminen ja tietopohjat	D. Järjestettävät palvelut ja palveluiden yhdenmukaistaminen	D. Henkilöstö ja sidosryhmäosallisuus	D. ICT-infra
E. Hallinnolliset tukipalvelut	E. Viestintä, osallisuus ja demokratia	E. Hankinnat	E. Tiedolla johtaminen ja tietojärjestelmät	E. ICT-infran järjestelmät
F. Omaisuus ja toimitilat		F. Tuotannon ohjaus		
G. Asianhallinta		G. Integraatio, koordinaatio ja yhteistyö		
H. Tietohallinnon organisointi		H. Uudenmaan erillisratkaisu		

Sosiaali- ja terveysministeriön koostaman alueellisen tilannekuvan mukaan Keski-Uudenmaan hyvinvointialueella:

- Siirtymä sujui hyvin ilman suurempia ongelmia, vain palkanmaksujen ja maksatusten suhteen oli pieniä häiriöitä. ICT:ssä ei siirtymässä esiintynyt häiriöitä.
- Sisäistä ja muutosviestintää on tehty koko vuoden ajan suunnitelman mukaisesti. Ulkoisessa viestinnässä toteutettiin laaja kampanja.
- Henkilöstön työkuorma on ollut raskas erityisesti loppuvuonna.
- Asiakas- ja potilastietojärjestelmän yhtenäistäminen eteni suunnitellusti ja valmistuu vuonna 2023.
- Muutos- ja tuottavuusohjelma valmistuu tulevana keväänä, 10 miljoonan ICT-investointiohjelma, joka palvelee tuottavuutta, on käynnistynyt.

	Hallinto, talous ja tukipalvelut			Johtaminen ja osaaminen			Palveluiden järjestäminen			Yhdyspinnat			ICT		
	2/22	7/22	01/23	2/22	7/22	01/23	2/22	7/22	01/23	2/22	7/22	01/23	2/22	7/22	01/23
Tehtäviä yhteensä	111			41			36			57			67		
Etelä-Karjala	45	55	97	32	63	100	39	61	100	98	100	100	16	33	100
Etelä-Pohjanmaa	27	75	97	17	73	93	0	42	94	5	49	91	4	37	76
Etelä-Savo	25	65	95	12	56	98	0	78	100	11	63	86	9	25	99
Helsinki	52	92	98	70	89	100	57	59	95	82	88	100	79	90	100
HUS	28	69	100	31	31	100	64	52	97	5	16	100	69	65	96
Itä-Uusimaa	31	63	78	20	54	76	7	41	43	4	19	82	7	15	66
Kainuu	19	29	98	27	34	100	3	50	100	35	42	100	24	21	81
Kanta-Häme	33	54	91	7	34	95	6	31	64	4	5	72	10	13	66
Keski-Pohjanmaa	23	56	100	68	78	100	61	75	75	42	51	68	12	21	69
Keski-Suomi	33	47	89	27	44	85	22	22	86	12	14	100	4	9	54
Keski-Uusimaa	73	81	93	73	80	90	55	77	84	75	77	100	33	79	100
Kymenlaakso	8	41	86	12	56	90	17	89	89	14	84	100	18	21	100
Lappi	31	83	90	37	90	98	11	81	92	16	82	100	9	9	76
Länsi-Uusimaa	19	42	55	0	29	51	7	16	66	2	58	63	1	15	33
Pirkanmaa	27	58	89	20	41	93	6	83	89	23	44	98	7	12	49
Pohjanmaa	19	60	97	10	59	95	50	58	100	9	77	100	3	7	63
Pohjois-Karjala	43	57	100	17	37	95	28	39	97	16	21	100	22	40	90
Pohjois-Pohjanmaa	17	61	95	10	88	90	8	44	86	5	37	86	7	10	51
Pohjois-Savo	36	83	95	41	80	90	0	61	97	18	68	98	9	15	64
Päijät-Häme	38	72	89	34	78	83	67	92	89	23	53	89	6	9	54
Satakunta	24	55	76	7	32	59	3	31	53	4	37	53	6	21	49
Vantaa-Kerava	14	37	98	7	29	100	0	9	100	0	0	96	3	6	100
Varsinais-Suomi	29	45	59	2	20	34	3	36	67	5	16	33	6	10	55

Valmisteluryhmä: Hallinto, talous ja tukipalvelut

	HALLINTO JA TALOUS kokonaiskuva	Hallinnon rakenteet, toiminnan järjestäminen ja demokratia	Konsernitalous	Henkilöstön asiat, mukaan lukien siirrot	Sopimukset	Hallinnolliset tukipalvelut	Omaisuus ja toimitilat	Asiainhallinta	Tietohallinnon organisointi
Tehtäviä yht.	111	28	19	15	12	5	14	8	10
% 2/2022	73	96	53	47	83	40	71	75	90
% 7/2022	81	96	74	47	100	60	71	88	100
% 1/2023	93	96	79	93	100	100	86	100	100

Valmisteluryhmä: Johtaminen ja osaaminen

	JOHTAMINEN JA OSAAMINEN kokonaiskuva	Kyvykkyydet	Johtamis-rakenteet ja johtamisen välineet	Palvelu-tuotannon organisointi ja johtaminen	Tiedolla johtaminen ja tietopohjat	Viestintä, osallisuus ja demokratia
Tehtäviä yht.	41	11	10	2	7	11
% 2/2022	73	64	70	50	100	73
% 7/2022	80	64	60	100	100	100
% 1/2023	90	82	80	100	100	100

Valmisteluryhmä: Palveluiden järjestäminen

	PALVELUIDEN JÄRJESTÄMINEN kokonaiskuva	Väestön palveluntarve	Toimintaympäristö ja sen turvallisuus	Järjestämisen reunaehdot	Järjestettävät palvelut ja palveluiden yhdenmukaistaminen	Hankinnat	Tuotannon ohjaus	Integraatio, koordinaatio ja yhteistyö	Uudenmaan erillisratkaisu
Tehtäviä yht.	36	3	3	3	15	9	2	1	8
% 2/2022	55	67	100	0	53	78	100	0	25
% 7/2022	77	100	100	33	73	100	100	100	50
% 1/2023	84	100	100	67	87	100	100	100	50

Valmisteluryhmä: Yhdyspinnat

	YHDYSPINNAT kokonaiskuva	Järjestäminen, tuotannon ohjaus ja hallinto-rakenteet	Johtaminen ja verkostotyö	Kyvykkyydet ja resursointi	Henkilöstö ja sidosryhmä-osallisuus	Tiedolla johtaminen ja tietojärjestelmät
Tehtäviä yht.	57	18	14	10	4	11
% 2/2022	75	56	71	80	100	100
% 7/2022	77	61	71	80	100	100
% 1/2023	100	100	100	100	100	100

Valmisteluryhmä: ICT

	ICT kokonaiskuva	Hallinnolliset tehtävät	Toimialariippumattomat järjestelmät	Toimialasidonnaiset järjestelmät	ICT-infra	ICT-infran järjestelmät
Tehtäviä yht.	67	12	21	11	11	12
% 2/2022	33	42	43	9	9	50
% 7/2022	79	100	76	82	73	67
% 1/2023	100	100	100	100	100	100

Kuvat: Tehtäväkokonaisuuksien valmiusryhmät – tilannekuvien alueellisen toimeenpanon valmiusaste tehtävittäin 2/2022, 7/2022 ja 1/2023.

Tavoitteena oli sujuva ja huomaamaton siirtymä ja siinä onnistuttiin hyvin. Välttämättömiä tehtäviä on osattu priorisoida ja niiden valmiudessa on edetty hyvin. Siirtyminen muutosorganisaatiosta pysyvän organisaation toimintaan on tapahtunut hallitusti. Keusoten kuntayhtymän olemassaolo on edesauttanut siirtymistä.

Arviointiin saadun tiedon mukaan tehtävien priorisoinnissa auttoi tiekartta ja valmisteluissa keskityttiin kriittisiin tehtäviin. Ennen hyvinvointialueen aloittamista kaikki kriittiset tehtävät olivat valmiita ja toiminta oli valmiina siirtymään. Kuitenkin alueellisen toimeenpanon valmiusasteen tilannekuvan 1/23 mukaan kriittisiä tehtäviä oli kesken. Tarkastuslautakunta toteaa, että tiekartan valmiusasteen seurannassa ja ajantasaisessa ilmoittamisessa on ollut puutteita. Ei-kriittisiä tehtäviä oli paljon ja niiden seuranta ei priorisoitu eikä valmiusastetta kaikilta osin seurattu.

Valmistelussa ei ollut kokoaikaista henkilöstöä. Tarkastuslautakunta haluaa kiittää valmistelevaa henkilöstöä sitoutumisesta ja työpanoksesta hyvinvointialueen käynnistämisessä lyhyessä ajassa ja niukoilla resursseilla.

Hyvinvointialueelle siirtyvä henkilöstö ja toimitilat

Kuntien ja Keusote-kuntayhtymän järjestämän perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, sosiaalitoimen ja pelastustoimen käytössä olevien toimitilojen vuokrasopimukset siirtyivät hyvinvointialueen hallintaan 1.1.2023 sellaisenaan, mukaan lukien sopimusehdot.

Hyvinvointialueiden lainsäädännössä todetaan, että sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävien ja tehtäviä hoitavan henkilöstön siirto kunnista ja kuntayhtymistä hyvinvointialueille katsotaan liikkeenluovutukseksi. Liikkeenluovutuksen piirissä olevista organisaatioista ja toiminnoista siirtyi koko henkilöstö. Lähtökohtaisesti siirtyminen koski sekä määräaikaisella että toistaiseksi voimassa olevalla työ sopimuksella työskenteleviä ja sekä työ- että virkasuhteessa olevia.

Kunnista ja kuntayhtymistä siirtyi Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle

~4 000 työntekijää

~160 000 m² toimitiloja

Henkilöstön siirtyminen liikkeenluovutuksella tarkoittaa, että henkilöstö siirtyi hyvinvointialueen työntekijöiksi 1.1.2023 niin sanottuina vanhoina työntekijöinä: he säilyttävät siirtymähetkellä voimassa olevat työ- tai virkasuhteeseen liittyvät oikeutensa ja velvollisuutensa eli siirtymähetken tehtävänsä ja palkkansa.

Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymän eli Ridasjärven päihdehoitokeskuksen kaikki toiminnot ja siten myös koko henkilöstö siirtyi hyvinvointialueelle liikkeenluovutuksella. Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymän toiminta päättyi.

Kuntien osalta liikkeenluovutus koski opiskeluhoollon psykologeja ja kuraattoreita. Kuraattoreiden ja psykologien palvelut siirtyvät hyvinvointialueelle eikä kunnat enää jatkossa järjestä näitä palveluita.

Koko Eteva-kuntayhtymän henkilöstö siirtyi hyvinvointialueille liikkeenluovutuksella, mutta Etevalta sekä toiminnot että niiden mukana henkilöstö jaettiin useammalle eri hyvinvointialueelle.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle siirtyivät lähtökohtaisesti ne palvelut, jotka sijaitsevat Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen alueella sekä näissä toimipisteissä/yksiköissä työskentelevä henkilöstö.

Siirtyvä henkilöstö

- Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä noin 3600
- Eteva noin 300
- Päihdekeskus Ridasjärvi 37
- Kuntien oppilashuolto 103

Voimaanpanolain 26 §:n mukaan kunnan ja kuntayhtymän oli tehtävä hyvinvointialueelle selvitys

- sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toimitiloista (22 §),
- käytössä olevasta irtaimesta ja omaisuudesta (23 §),
- sopimuksista ja vastuista (25 §) sekä
- siirtyvän henkilöstön määrästä, palkkakuluista ja lomapalkkavelasta (18, 24 §).

Selvitykset oli toimitettava viimeistään 28.2.2022. Selvityksiä oli mahdollista täydentää olennaisten muutosten osalta kesäkuun loppuun mennessä.

Väliaikainen valmistelutoimielin valmisteli syksyllä henkilöstön siirtosopimusta. Siirtosopimus käsiteltiin luovuttavissa organisaatioissa yhteistoimintamenettelyssä ja hyvinvointialueen yhteistoimintaelimessä yhteisesti sovitulla aikataululla keväällä 2022. Aluehallitus hyväksyi henkilöstön siirtosopimuksen 14.9.2022. Sopimus toimitettiin kaikille osapuolille allekirjoitettavaksi.

Aluehallitus käsitteli kuntien ja kuntayhtymien selvitykset kokouksessaan 22.3.2023. Selvityksen antoivat Järvenpää, Hyvinkää, Nurmijärvi, Tuusula, Mäntsälä, Pornainen, Vantaa, Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä, Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä sekä Eteva-kuntayhtymä. Alun perin annetut selvitykset käsiteltiin aluevaltuustossa 31.3.2022. Aluehallitus käsitteli selvityksiin tehdyt täydennykset kokouksessaan 14.9.2022 ja aluevaltuusto 22.9.2022.

Kunnilta siirtyi vuokrasopimuksia 57 kpl, ulkopuolisilta vuokranantajilta 20 kpl ja Etevalta 27 kpl. Voimaanpanolain 22 §:n mukaan vuokrasopimukset ovat voimassa ainakin 31.12.2025 asti. Vuokra-aikaa voidaan pidentää yhdellä vuodella ilmoittamalla siitä vuotta ennen sopimuksen päättymistä.

Hyvinvointialueella otettiin käyttöön sisäisen vuokrauksen malli, jossa kustannukset kohdentuvat nykyistä tarkemmin oikeille kustannuspaikoille. Kaikki hyvinvointialueet käyttävät Maakuntien tilakeskuksen ylläpitämää Modulo-tilahallintajärjestelmää, joka mahdollistaa valtakunnallisen, yhdenvertaisen raportoinnin kaikkien hyvinvointialueiden kesken.

Tarkastuslautakunta toteaa, että kuntien ja kuntayhtymien selvitykset on toimitettu määräajassa. Selvityksen täydennyksiä käsiteltiin aluevaltuustossa joulukuussa.

Hyvinvointialueen hallinnon järjestäminen

Hallintosääntö

Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy on luonut hyvinvointialueille hallintosääntömallin, jonka alkusanoissa kuvataan hallintosäännön asemaa hyvinvointialueen työvälineenä:

”Hallintosääntö on keskeinen työväline hyvinvointialueudistukselle asetettujen tavoitteiden käytännön toteutuksessa. Hyvinvointialuelain lähtökohtana on, että hallintosäännössä annetaan kaikki tarpeelliset määräykset hyvinvointialueen hallinnon, toiminnan, päätöksenteko- ja hallintomenettelyn sekä valtuuston toiminnan järjestämisestä. Hallintosäännössä voidaan siis antaa muitakin kuin laissa säädettyjä määräyksiä. Hallintosäännön määräysten sisältö on aluevaltuuston harkinnassa. Määräykset eivät kuitenkaan saa olla lainvastaisia.

Hallintosäännön tulisi tukea esimerkiksi hyvinvointialueudistukselle asetettujen integraatiotavoitteiden toteutumista sekä kokonaisjohtamista. Hyvinvointialueen organisaation ja hallintosäännön tulee turvata hallinnon johtaminen ja joustavuus tavoitteenaan toiminnan tehokkuus.

Hyvinvointialueen hallintosäännössä määritellään toimielin- ja viranhaltijarakenne. Hyvinvointialuetta johtavat aluevaltuusto, aluehallitus ja aluehallituksen alaisuudessa toimiva hyvinvointialuejohtaja. Hyvinvointialueen johtaminen perustuu hyvinvointialuestrategiaan ja sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategiaan, pelastustoimen palvelutasopäätökseen, talousarvioon ja -suunnitelmaan sekä muihin aluevaltuuston päätöksiin sekä hyvän hallinnon ja johtamistavan periaatteisiin.

Aluevaltuusto käyttää hyvinvointialueen ylintä päätösvaltaa hyvinvointialueen tehtäväläillä. Aluevaltuusto voi hallintosäännössä siirtää sille kuuluvaa päätösvaltaa aluehallitukselle, muille toimielimille, hyvinvointialueen viranhaltijoille ja luottamushenkilöille. On huomattava, ettei laissa säädettyä toimivaltaa voi siirtää hallintosäännöllä.”

Toimielinrakenne, toimielinten tehtävät ja toimivalta

Väliaikainen valmistelutoimielin päätti 2.2.2022 hyvinvointialueen toimielinrakenteesta.

Päätöksentekorakenteen muodostavat ylintä päätösvaltaa käyttävä aluevaltuusto, sen alla toimiva, valtuuston päätöksiä toimeenpaneva aluehallitus sekä hallintosäännössä määritellyt muut toimielimet.

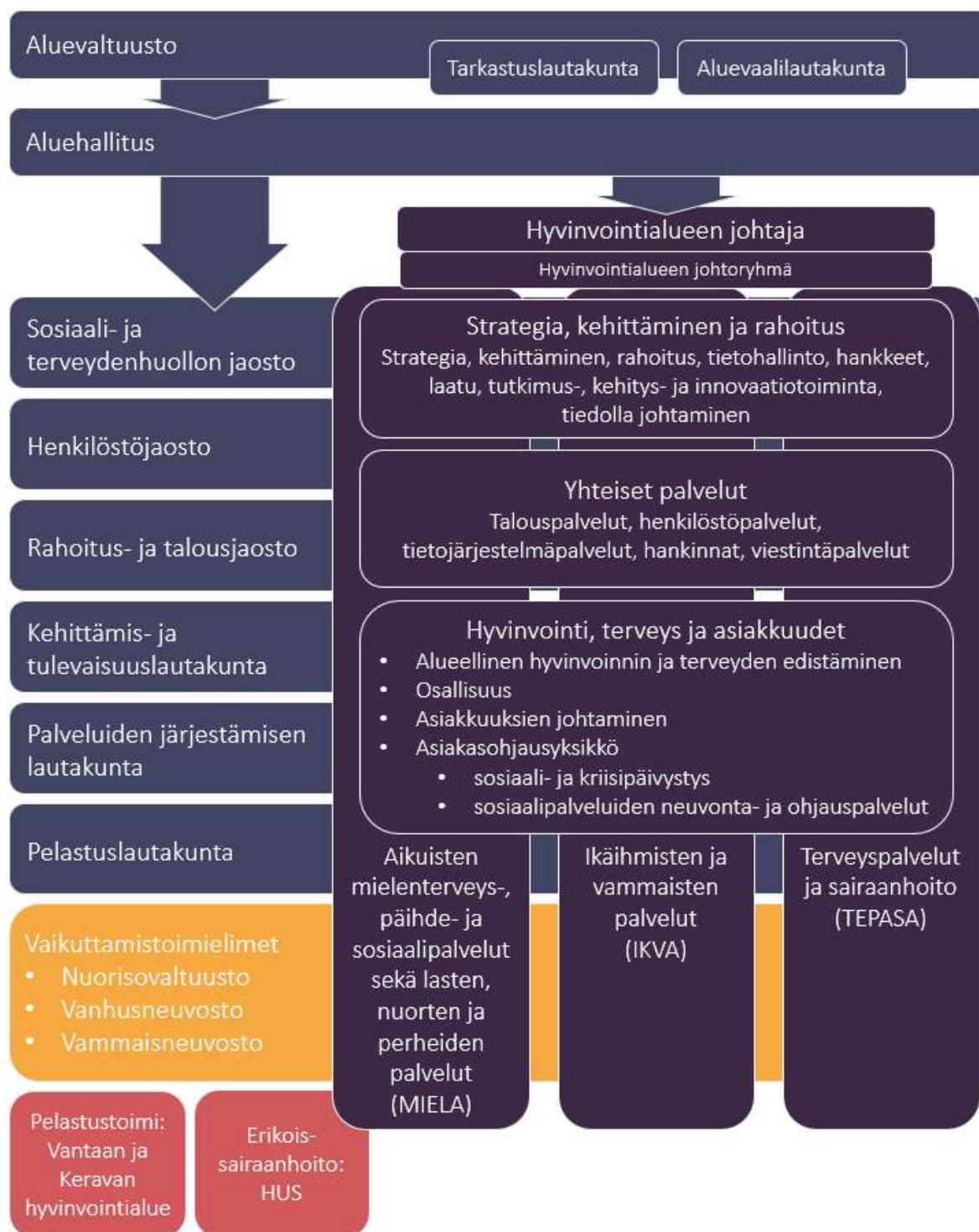
Toimielimistä lain määrittelemiä ovat tarkastuslautakunta, aluevaalilautakunta sekä vaikuttamistoimielimet: nuorisovaltuusto, vammaisneuvosto sekä vanhusneuvosto. Lain vaatimien toimielimien lisäksi hyvinvointialueelle perustettiin kehittämis- ja tulevaisuuslautakunta, palvelujen järjestämisen lautakunta, pelastuslautakunta sekä kolme jaostoa: sosiaali- ja terveydenhuollon jaosto, rahoitus- ja talousjaosto sekä henkilöjaosto.

Aluevaltuuston toimikausi alkoi 1.3.2022 ja ensimmäinen kokous pidettiin 3.3.2022. Aluevaltuuston ensimmäisessä kokouksessa aluevaltuusto järjestäytyi, hyväksyttiin hallintosääntö ja valittiin edustajat pelastuslautakuntaan ja sosiaali- ja terveydenhuollonjaostoon. Aluehallitus valitsi ensimmäisessä jäsenet kokouksessaan 10.3.2022 henkilöstöjaoston ja rahoitus- ja talousjaostoon.

Aluevaltuusto hyväksyi 31.3.2022, 26 § Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen henkilöstöorganisaation rakenteen ja valitsi hyvinvointialuejohtajan 22.9.2022, 64 §. Hyvinvointialuejohtaja aloitti vt. johtajana, koska valinnasta tehtiin kaksi valitusta.

Vuonna 2022 hyvinvointialueen palveluksessa oli kuusi henkilöä: hyvinvointialuejohtaja, hallintojohtaja, rahoitus- ja talousjohtaja, henkilöstöjohtaja, hallinnon asiantuntija ja projektikoordinaattori. Työpanosta ostettiin lisäksi kuntayhtymästä, Etevestä ja alueen kunnista. Loppuvuonna 2022 valittiin 1.1.2023 alkaviin tehtäviin palvelujohtajat ja strateginen kehittäminen ja tukipalvelut –kokonaisuuden johtajisto.

Kuva: Hallinto ja organisaatio – tarkastuslautakunnan laatima.

Aluevaltuusto

69 jäsentä

Aluevaltuusto vastaa hyvinvointialueen toiminnasta ja taloudesta ja käyttää hyvinvointialueen ylintä päätösvaltaa. Aluevaltuusto siirtää toimivaltaansa edelleen hallintosäännön määräyksillä. Hyvinvointialuelain määräysten lisäksi Keusoten hallintosääntö määrää seuraavasti:

Aluevaltuusto päättää

- merkittävistä ja laajakantoisista hyvinvointialueen toiminnan järjestämisen periaatteista
- merkittävistä strategisista ratkaisuista, kuten hankinta-, hyvinvointialue- ja palvelustrategiasta, talousarviosta, palveluverkostosta, alueellisesta hyvinvointisuunnitelmasta, ja osallisuusohjelmasta sekä
- osakeyhtiön tai muun yhteisön perustamisesta.

Aluevaltuusto linjaa hyvinvointialueen omistajaohjauksen periaatteet ja tavoitteet hyvinvointialueen strategiassa. Omistajaohjauksen tavoitteet toteutuvat aluehallituksen johdolla laadittavissa yhtiöjärjestyksissä, osakkuussopimuksissa, perussopimuksissa ja vastaavissa ohjeissa sekä henkilövalinnoissa.

Aluevaltuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteista hyvinvointialueella, päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen linjaukset, tavoitteet ja osa-alueet sekä periaatteet niiden toimeenpano-, seuranta- ja arviointimenettelyistä.

Hyvinvointialueen omaisuuden luovuttamisesta ja vuokraamisesta päättää aluehallitus aluevaltuuston hyväksymien perusteiden mukaisesti. Aluehallitus voi siirtää toimivaltaansa muille toimielimille ja viranhaltijoille

Aluehallitus

17 jäsentä

henkilökohtaiset varajäsenet

Esittelijä: hyvinvointialuejohtaja

Hyvinvointialueen toimintaa johdetaan aluevaltuuston hyväksymän hyvinvointialuestrategian ja sen osana olevan palvelustrategian mukaisesti kokonaisuutena. Aluehallitus johtaa aluevaltuuston alaisena hyvinvointialueen toimintaa, hallintoa ja taloutta.

Aluehallitus vastaa laissa määrättyistä tehtävistä, valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Se valvoo hyvinvointialueen etua, edustaa hyvinvointialuetta ja tekee sen puolesta sopimukset, ellei hallintosäännössä ole toisin määrätty.

Mikäli toimivallasta ei ole säädetty laissa eikä määrätty hallintosäännössä tai edelleen delegointipäätöksissä, toimivalta on aluehallituksella. Tässä hallintosäännön kohdassa tarkoitettua päätösvaltaa voidaan edelleen siirtää, ellei laissa ole toisin säädetty.

Vastuut voi listata pääpiirteittäin seuraavasti: toiminnan yhteensovittaminen, palvelujen saatavuus, omistajaohjaus, henkilöstöpolitiikka sekä sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja sopimuksenhallinnan järjestäminen.

Hallitus vahvistaa palveluja koskevat ohjeet valtuuston vahvistaman hyvinvointialuestrategian ja hankintaohjeen aluevaltuuston vahvistaman hankintastrategian perusteella.

Hallitus hyväksyy järjestämisvastuun linjaukset hyvinvointialueen omassa tuotannossa, ja niitä vastaavat sopimusmääräykset yksityisiltä palveluntuottajilta hankituissa palveluissa.

Aluehallitus hyväksyy sopimusohjauksen vastuut ja roolituksen sisäisessä ja ulkoisessa sopimushallinnassa sekä sopimusprosessit.

Aluehallitus hyväksyy tavoiteasetannan talousarvion laadinnan pohjaksi ja talousarvion laadintaohjeet sekä seuraa, että hyvinvointialueella toimitaan aluevaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti.

Aluevaltuusto päättää talousarviosta ja määrittelee, mitkä ovat valtuuston sitovina hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet. Valtuusto määrittelee, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat hyvinvointialueen viranomaisia. Mahdolliset muutokset talousarvioon tulee tuoda sitovuustason mukaisesti käsittelyyn, kun tarve on ilmennyt.

Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä aluevaltuustolle siten, että valtuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana. Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnan tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Vastaavasti toiminnan tavoitteiden tai tuloarvion muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutukset määrärahoihin.

Jos tavoitteet eivät ole saavutettavissa talouden perusteissa tapahtuneista muutoksista johtuen, on aluevaltuuston hyväksyttävä myös tavoitteita koskevat muutokset. Aluevaltuusto päättää toimitelimen määrärahojen ja tavoitteiden muutoksista, jos organisaatiota muutetaan talousarviovuoden aikana.

Sosiaali- ja terveydenhuollon jaosto

9 jäsentä

henkilökohtaiset varajäsenet

Esittelijä: johtajaylilääkäri

Sosiaali- ja terveydenhuollon jaosto toimii sosiaalihuoltolain (1329/2006) 6 §:n mukaisena sosiaalihuollosta vastaavana ja kansanterveyslain (66/1972) 6 §:n mukaisena terveydenhuollosta vastaavana monijäsenisenä toimitelimenä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon jaoston tehtävänä on:

- toimia tartuntatautilain mukaisena tartuntataudeista vastaavana toimitelimenä;
- toimia sosiaalihuoltolain (1982/710) 6 §:n mukaisena sosiaalihuollosta vastaavana ja kansanterveyslain (66/1972) 6 §:n mukaisena terveydenhuollosta vastaavana monijäsenisenä toimitelimenä; ja
- päättää sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain ja sosiaalihuoltolain nojalla oikaisuvaatimuksella hyvinvointialueen käsiteltäväksi saatetut asiat.

Henkilöstöjaosto

7 jäsentä

henkilökohtaiset varajäsenet

Esittelijä: henkilöstöjohtaja

Henkilöstöjaosto

- valmistelee ne palvelussuhteeseen ottamiseen liittyvät asiat, joissa päätösvalta on aluehallituksella tai aluevaltuustolla,
- kehittää ja koordinoi hyvinvointialueen henkilöstö- ja työnantajapolitiikkaa,
- tekee ehdotuksen palvelussuhteiden kelpoisuusehdoista ja hakuilmoituksesta aluehallitukselle, mikäli valinta kuuluu aluehallitukselle tai aluevaltuustolle
- käynnistää työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain mukaisen yhteistoimintaneuvottelun silloin, kun lain mukainen neuvottelu-aika on 14 päivää (neuvottelun käynnistää aluehallitus silloin, kun lain mukainen neuvottelu-aika on kuusi viikkoa).

Rahoitus- ja talousjaosto

7 jäsentä

henkilökohtaiset varajäsenet

Esittelijä: rahoitus- ja talousjohtaja

Jaoston tehtävänä on:

- valmistella aluehallituksen käsittelyyn menevät talouteen liittyvät asiat, kuten talousarvio ja –suunnitelma, investointisuunnitelma sekä tilinpäätös
- tuottavuustavoitteiden valmistelu, seuranta ja arviointi
- valmistella ja kehittää konserniohjausta ja –valvontaa ja
- valmistella hyvinvointialueen ja valtion välisten rahoitusneuvottelujen poliittiset tavoitteet.

Kehittämisen- ja tulevaisuuslautakunta

15 jäsentä

henkilökohtaiset varajäsenet

Esittelijä: johtajaylilääkäri

Kehittämisen- ja tulevaisuuslautakunnan tehtävät:

- hyvinvointialuestrategian ja eri tulevaisuusskenaarioiden valmistelu, seuranta ja arviointi,
- strategisten palveluhankintojen seuranta
- investointisuunnitelmien valmistelu yhdessä rahoitus- ja talousjaoston kanssa,
- strategisen hankesuunnittelun painopisteiden linjaukset ja seuranta sekä
- hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen strategiset tehtävät.

Pelastuslautakunta

15 jäsentä

henkilökohtaiset varajäsenet

Molempia hyvinvointialueita edustavan pelastuslautakunnan tehtävistä ja toimivallasta määrätään Keski-Uudenmaan pelastuslaitosta koskevassa yhteistoimintasopimuksessa. Kahdeksan jäsenistä tulee Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelta ja seitsemän Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelta. Kokouksissa on läsnäolo- ja puheoikeus molempien hyvinvointialueiden aluehallituksen puheenjohtajalla ja hyvinvointialuejohtajalla. Lautakunnan toiminnan muodoista ja asioiden esittelystä kokouksissa sekä työskentelyssä noudatetaan muilta osin Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäätöä.

Palvelujen järjestämisen lautakunta

15 jäsentä

henkilökohtaiset varajäsenet

Esittelijä: integraatiojohtaja

Palvelujen järjestämisen lautakunta vastaa

- palveluiden alueellisen yhdenvertaisuuden toteutumisesta, tarpeenmukaisuudesta ja laadusta valtuuston antamien linjausten perusteella,
- palveluketjujen kokonaisuuksien yhteensovittamisesta eri organisaatioiden toimijoiden kesken,
- palvelustrategian valmistelusta osaksi hyvinvointialuestrategiaa sekä sen seurannasta ja arvioinnista,
- palvelukriteereistä, palvelurakenteen valvonnan ja ohjauksen kokonaisuudesta,
- palveluverkkosuunnitelman valmistelusta ja sen toteutumisen seurannasta,
- tilahankkeiden tarveselvitysten hyväksymisestä ja yli 50 000 000 euron tilahankkeita koskevien lausuntojen antamisesta sekä
- investointisuunnitelmaa koskevan lausunnon antamisesta.

Toimielinrakenteen tulisi tukea eri toimialojen tarpeita. Nykyisessä mallissa kaikki toimielimet käsittelevät kaikkien toimialojen asioita. Nykyinen hallintosääntö painottaa voimakkaasti aluehallituksen päätösvaltaa, muiden toimielinten tehtävät ovat enimmäkseen valmistelevia.

Tarkastuslautakunta arvioi, että aluehallituksen ja lautakuntien taloudellinen toimivalta ovat sopimus- ja hankinta-asioissa korkeat (sopimukset, sitoumukset, hankinnat, hankintaohjaukset ja lausumat sekä toimitilahankinnat ja vuokrasopimukset) eikä aluevaltuustolla näytä näissä asioissa olevan taloudellisessa toimivaltaa ollenkaan. Taloudellinen toimivalta keskittyy aluehallitukselle.

Tarkastuslautakunta suosittelee Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen nykyisen hallintosäännön määräysten käytännön vaikutusten seuraamista kaikkien toimintojen osalta. Hyvinvointialueen toimielin- ja viranhaltijarakenteen sekä niiden välisten toimivalta- ja vastuusuhteiden tulisi tukea joustavaa ja demokraattista päätöksentekoa.

Vuoden 2022 lopussa voimassa olleessa hallintosäännössä joidenkin toimielinten tehtävät on kuvattu melko yleisellä tasolla. Olisi syytä selkeyttää, mikä on eri lautakuntien rooli merkittävien strategisten ratkaisuiden, kuten hyvinvointialuestrategian, palvelustrategian, talousarvion, palveluverkoston, alueellisen hyvinvointisuunnitelman, hankintastrategian ja osallisuusohjelman valmistelussa. Lisäksi säännöllisesti toistuvien päätöksentekoprosessien osalta olisi hyvä kuvata, millä aikataululla ja missä järjestyksessä valmisteltavat dokumentit tuodaan eri toimielimiin ja edelleen aluevaltuuston päätettäväksi.

Laki hyvinvointialueesta 125 § määrää seuraavasti: ”tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella aluehallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.”

Hallintosääntöön on tarkastuslautakuntaa kuulematta kirjattu, että arviointikertomuksen tulokset raportoidaan vuosittain toukokuun loppuun mennessä aluevaltuustolle annettavassa arviointikertomuksessa. Hyvinvointialuelain 125 §:n mukaan arviointikertomus käsitellään aluevaltuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lain 117 §:n mukaan tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä ja tilinpäätös on käsiteltävä aluevaltuustossa kesäkuun loppuun mennessä.

Tarkastuslautakunta huomauttaa, että tarkastuslautakuntaa ei ole kuultu tehtäviään koskevista hallintosäännön määräyksistä. Lisäksi hallintosäännössä arviointikertomuksen käsittelyaikataulu on päätetty hyvinvointialuelakia tiukemmaksi.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen johto

Aluehallituksen puheenjohtaja

- johtaa hyvinvointialuestrategian edellyttämää poliittista yhteistyötä;
- johtaa aluehallituksen tehtävien toteuttamisen edellyttämää poliittista yhteistyötä käymällä asioiden käsittelyn edellyttämiä keskusteluja poliittisten ryhmien kanssa sekä
- pitää sopivin tavoin yhteyttä hyvinvointialueen asukkaisiin ja muihin sidosryhmiin;
- vastaa hyvinvointialuejohtajan johtajasopimuksen valmistelusta ja huolehtii aluehallituksen ja aluevaltuuston kytkemisestä valmisteluprosessiin tarkoituksenmukaisella tavalla;
- vastaa siitä, että hyvinvointialuejohtajan kanssa käydään vuosittain tavoite- ja arviointikeskustelut sekä
- toimii hyvinvointialuejohtajan henkilöstöhallinnollisena esihenkilönä ja päättää hyvinvointialuejohtajan osalta: a) vuosiloman sekä muun lakiin, määräyksiin tai sopimukseen perustuvan virkavapauden ja muiden etuuksien myöntämisestä; b) koulutuksista ja koulutustilaisuuksien ajalta myönnettävistä eduista; c) enintään 2 kuukauden mittaisen palkattoman virkavapaan myöntämisestä; ja d) virka- ja virantoimitusmatkamääräyksen sekä matka- ja kululaskun hyväksymisestä.

Aluevaltuuston puheenjohtaja

- huolehtii valtuustotyöskentelyn vastuullisuuden ja tuloksellisuuden edistämisestä.

Hyvinvointialuejohtaja

- johtaa ja kehittää hyvinvointialueen toimintaa, hallintoa, taloutta ja viestintää, talousarvion ja -suunnitelman valmistelua ja toteutusta;
- vastaa osaltaan siitä, että aluevaltuuston ja aluehallituksen asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan;
- vastaa aluehallituksen päätettäväksi tulevien asioiden valmistelusta;
- vastaa hyvinvointialueen kehittämisestä ja hyvinvointialueen eri operatiivisen toiminnan vaatimien yhdyspintojen toimivuudesta;
- vastaa siitä, että henkilöstön toimivalta ja vastuut on asianmukaisesti järjestetty;
- käyttää puhevaltaa aluehallituksen puolesta;
- vastaa strategisen kehittämisen ja tukipalveluiden toiminnallisen kokonaisuuden johtamisesta;
- vastaa sisäisen valvonnan, palvelujen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta toimeenpanosta; vastaa osaltaan hyvinvointialueen edunvalvonnasta ja yhteiskuntasuhteiden hoidosta sekä kansallisesta ja kansainvälisestä verkostoitumisesta ja
- tekee esityksiä ja antaa aluehallitukselta pyydettyjä lausuntoja sekä huolehtii näihin rinnastettavista muista tehtävistä, jollei asiaa sen periaatteellisen tai taloudellisen merkityksen johdosta ole saatettava aluehallituksen käsiteltäväksi

Hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimet

Laki edellyttää, että "vaikuttamistoimielimille tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä lasten ja nuorten, ikääntyneen väestön tai vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta, ja vaikuttamistoimielimet tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella".

Hyvinvointialueesta annetun lain 32 §:n mukaan aluehallituksen on asetettava nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi

- hyvinvointialueen nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä,
- ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien turvaamiseksi hyvinvointialueen vanhusneuvosto sekä
- vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen vammaisneuvosto.

Vaikuttamistoimielinten jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja. Lisäksi vaikuttamistoimielimiin voidaan valita muita henkilöitä. Vaikuttamistoimielinten yleiset vastuut on kirjattu toimintasääntöihin. Vaikuttamistoimielin

- lisää hyvinvointialueen vanhusten/vammaisten/nuorten osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuuksia hyvinvointialueen päätöksenteossa sekä vanhuksia/vammaisia/nuoria koskeissa palveluissa yli organisaatorajojen,
- tukee yhteistyötä Keski-Uudenmaan kuntien ja paikallisten vaikuttamistoimielinten välillä,
- kokoaa alueensa vanhusten/vammaisten/nuorten näkemyksiä esimerkiksi kyselyillä, järjestämällä tapaamisia ja jalkautumalla palvelupisteisiin,
- kokoaa aineistoa kannanotoiksi tai aloitteiksi eteenpäin vietäväksi,
- pitää yhteyttä hyvinvointialueen päättäjiin, viranhaltijoihin ja työntekijöihin sekä maakunnan muihin viranomaisiin lisätäkseen yhteistyötä ja suoria vaikuttamismahdollisuuksia,
- tekee vuosittain toimintasuunnitelman ja sen mukaisen talousarvion, joka hyväksytään hyvinvointialueen seuraavan vuoden talousarvion osana,
- tekee toiminnastaan toimintakertomuksen, jossa toteutettu toiminta kuvataan aluehallitukselle,
- tekee viestintäsuunnitelman, joka päivitetään säännöllisesti ja jossa vaikuttamistoimielin sopii viestintäkanavat ja viestintävastuut,
- nimeää edustajan ja varaedustajan palveluiden järjestämisen sekä kehittämis- ja tulevaisuuslautakuntaan läsnäolo- ja puheoikeudella,
- nimeää puheenjohtajan edustajakseen läsnäolo- ja puheoikeudella aluevaltuustoon,
- nimeää tarvittaessa edustajansa muihin työryhmiin.

Vaikuttamistoimielimille tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä lasten ja nuorten, ikääntyneen väestön tai vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta. Lisäksi vaikuttamistoimielimet tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 20–22 §:n mukaan aluehallitus hyväksyy vaikuttamistoimielimelle toimintasäännön, jossa todetaan muun muassa toimielimen lakisääteiset ja muut tehtävät, jäsenten lukumäärä ja valintatapa, toimikausi, kokous- ja toimintakäytännöt, puheenjohtajan valinta, sihteerin tehtävien hoitaminen, toimintasuunnitelman laatiminen, ja toimintakertomuksen antaminen sekä yhteistyön hyvinvointialueen vaikuttamistoimielinten kanssa.

Aluehallituksen on huolehdittava vaikuttamistoimielinten toimintaedellytyksistä.

Vaikuttamistoimielinten toimintasääntöjä verraten voidaan todeta, että hyvinvointialueen tehtävät suhteessa eri vaikuttamistoimielimiin eivät ole kaikilta osin yhdenvertaiset. Hyvinvointialueen tehtävät suhteessa vaikuttamistoimielimiin on koottu alla olevaan vertailuun.

Vaikuttamistoimielinten toimintasäännöissä määritetyt Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen tehtävät, hyväksytty aluehallituksen kokouksessa 13.12.2022	Vanhus- neuvosto	Vammais- neuvosto	Nuoriso- valtuusto
Osoittaa toiminnalle esteettömät kokoustilat (etäkokousten mahdollistaminen, hybriditilat tms.). Huolehtii kokousten tarvitsemista järjestelyistä.	☒	☒	☒
Mikäli kokoukset vaativat sähköisiä laitteita, hyvinvointialue varmistaa ne osallistujille sekä kouluttaa niiden käyttöön.			☒
Tukee toimintaa ja järjestää tarvittaessa neuvontaa toiminnan tueksi. Osoittaa hyvinvointialueelta tulosalueiden yhteyshenkilöt ja sihteerin vaikuttamistoimielimen toimintaan.	☒	☒	☒
Otaa toimielintä koskevan väestöosan mukaan osaksi aluehallituksen, aluevaltuuston sekä lautakuntien työtä.			☒
Huomioi toimielintä koskevan väestöosan näkemykset osaksi aluehallituksen, aluevaltuuston sekä lautakuntien työtä.	☒	☒	
Hyvinvointialueen valtuutetut voivat osallistua vaikuttamistoimielimen tapaamisiin.	☒	☒	☒
Antaa tarvittaessa apua kokousasioiden valmisteluun.	☒		☒
Resursoi vaikuttamistoimielimen toimintaa taloudellisesti. Vastaa kokouksista aiheutuneista kustannuksista. Maksaa kokouspalkkiot ja matkakorvaukset. Osoittaa toimintamäärärahat toimintasuunnitelman mukaisesti kokouksiin, koulutuksiin ja seminaareihin.	☒	☒	☒
Hyvinvointialueen johtaja nimeää vaikuttamistoimielimellä tulosalueen yhteyshenkilön ja hyvinvointialueelta tulevan sihteerin. Yhteyshenkilön ja sihteerin tulee olla palvelusuhteessa hyvinvointialueeseen.	☒	☒	☒
Virkamiesedustuksena kokouksissa ovat tulosaluepäälliköt.		☒	

Alueellisten vaikuttamistoimielimien nimeämistä valmisteltiin Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen väliaikaisen valmistelutoimielimen yhdyspintaryhmässä, jossa mukana olevat kuntien edustajat käsittelivät asiaa myös omissa vaikuttamistoimielimissään. Ehdotukseksi muotoutui, että kustakin hyvinvointialueen kunnan vaikuttamistoimielimestä nimetään kaksi edustajaa kuhunkin alueelliseen vaikuttamistoimielimeen. Tällöin alueellisesta vanhusneuvostosta, alueellisesta vammaisneuvostosta ja alueellisesta nuorisovaltuustosta tulisi kaikista 12 jäsenisiä. Alueellisten vaikuttamistoimielimien toimikautta esitettiin valtuustokauden pituiseksi.

Aluehallitus päätti kokouksessaan 10.3.2022 pyytää esityksen mukaisesti hyvinvointialueen kunnissa toimivia vastaavia vaikuttamistoimielimiä kutakin nimeämään kaksi ehdokasta kustakin kunnasta kuhunkin vaikuttamistoimielimeen. Esitykset jäseniksi Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen vanhusneuvostoon, vammaisneuvostoon sekä nuorisovaltuustoon pyydettiin toimittamaan hallitukselle 5.4.2022 mennessä.

Kuntien vaikuttamistoimielinten esityksen pohjalta aluehallitus valitsi 26.4.2022 jäsenet vanhusneuvostoon ja vammaisneuvostoon ja 24.5.2022 nuorisovaltuustoon ajalle 2022–2025. Hyvinvointialueen kehittämis- ja tulevaisuuslautakunnan kokouksessa 8.9.2022 hyvinvointialueen strategian valmistelua käsiteltäessä (§ 9) todettiin, että sidosryhmiltä on pyydetty lausuntoja strategialuonnoksesta elo-syyskuussa 5.9.2022 mennessä. Esittelytekstissä todetaan myös, että alueellisten vanhus- ja vammaisneuvostojen sekä alueellisen nuorisovaltuuston osalta lausuntopyyntö välitettiin heille pidetyssä työpajassa. Tässä vaiheessa hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimet eivät olleet vielä järjestäytyneet. Vaikuttamistoimielinten järjestäytymiskokoukset pidettiin 3.11.2022 neuvostojen yhteisen työpajan yhteydessä.

Vaikuttamistoimielimet kokoustivat marraskuussa kaksi kertaa. Marraskuun tapaamisessa 28.11. vaikuttamistoimielinten edustajille esiteltiin luonnokset vaikuttamistoimielinten toimintasäännöiksi. Näitä luonnoksia oli viranhaltijoiden valmistelun pohjalta ollut mahdollista kommentoida vaikuttamistoimielinten järjestäytymisen yhteydessä 3.11.2022. Toimintasäännöt olivat esillä aluehallituksen iltakoulussa 15.11. Huomionarvoista on, että vaikuttamistoimielinten toimintasäännöt valmisteltiin pääosin viranhaltijatyönä ja vaikuttamistoimielimet kokivat mahdollisuutensa vaikuttaa niihin niukoiksi. Aluehallituksen esittelyteksteistä (13.12.2022, § 203–205) käy ilmi, että toimintasääntöjä olisi työstetty elokuun tapaamisissa alueellisten vaikuttamistoimielinten kanssa. Kuitenkin alueelliset vaikuttamistoimielimet järjestäytyivät vasta marraskuussa, joten kyse lienee työstämisestä kunnallisten vaikuttamistoimielimien kanssa. Vaikuttamistoimielinten toimintasäännöt hyväksyttiin aluehallituksen kokouksessa 13.12.2022 (204–206 §). Samassa yhteydessä aluehallitus hyväksyi

- vaikuttamistoimielinten puheenjohtajille läsnäolo- ja puheoikeus aluevaltuustoon
- vaikuttamistoimielinten edustajille ja varaedustajille läsnäolo- ja puheoikeuden kehittämis- ja tulevaisuuslautakuntaan ja palvelujen järjestämisen lautakuntaan ja
- kokouspalkkiot 100 euroa virallisista kokouksista.

Lisäksi aluehallitus päätti, että vaikuttamistoimielimet voivat pitää vuodessa enintään kahdeksan kokousta (13.12.2022, § 203–205). Vaikuttamistoimielimillä ei vuonna 2022 ollut mahdollisuutta esittää toimintasuunnitelmansa mukaista talousarviota vuodelle 2023 osaksi hyvinvointialueen talousarviota. Vaikuttamistoimielinten osallistumisoikeuksista hyvinvointialueen lautakuntiin ei kirjattu hallintosääntöön vuoden 2022 aikana.

Vammaisneuvosto

Alueelliseen vammaisneuvostoon nimettiin toimintakaudelle 2022–2025 kaksitoista jäsentä, kaksi kustakin hyvinvointialueen kunnasta. Vammaisneuvoston järjestäytymiskokous pidettiin marraskuussa 2022, vaikka neuvostosta oli pyritty aktiivisesti vaikuttamaan siihen, että järjestäytyminen olisi järjestetty aiemmin ja he pääsisivät osallistumaan hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan lain edellyttämällä tavalla.

Valmisteluvaiheessa vammaisneuvostossa oli herännyt huoli vaikuttamismahdollisuuksista toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan. Vammaisneuvostoa ei ollut vuoden 2022 aikana päässyt mukaan esimerkiksi strategian tai palveluverkkosuunnitelmien valmisteluun. Vammaisneuvosto kiinnittää huomiota myös siihen, että 3.3.2022 aluevaltuuston kokouksessa tehty esitys hallintosäännön päivittämiseksi vaikuttamistoimielinten osallistumisoikeuksien osalta ei mennyt läpi.

Jatkossa vammaisneuvosto toivoo pääsevänsä aktiivisesti mukaan tuettua asumista, pelastustoimen ajankohtaisia asioita ja kilpailutuksia koskevaan keskusteluun. Lisäksi vaikuttamistoimielin haluaa olla mukana vaikuttamassa seuraavien asiakokonaisuuksien valmisteluun:

- Vammaisten henkilöiden hyvinvointisuunnitelma
- Keusoten palvelujen verkostosuunnitelma
- Vammaispalvelulain uudistuksen vaikutukset

Lisäksi vammaisneuvosto toivoo aktiivista roolia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhdyspintatyöskentelyssä sekä hyvinvointialueen ja kuntien tiedonkulun tukemisessa omalta osaltaan.

Vanhusneuvosto

Vanhusneuvosto järjestäytyi 3.11. ja kokousti vuonna 2022 kahdesti marraskuussa. Toimintavuonna 2022 vanhusneuvostossa oli kymmenen jäsentä, sillä Pornaisista ja Mäntsälästä esitettiin alkuun nimetyksi yhden jäsenen. Vanhusneuvoston puheenjohtajan mukaan jäsenistö täydentyy myöhemmin, mutta uusista jäsenistä ei tehty päätöksiä vuoden 2022 aluehallituksen kokouksissa.

Myös vanhusneuvosto kertoi ehtineensä tiedustella järjestäytymiskokouksen perään ennen sen koolle kutsumista. Hyvinvointialueen vanhusneuvosto järjestäytyi 3.11.2022. Seminaarissa 28.11. vaikuttamistoimielimen edustajat olivat saaneet tilannekatsauksen valmistelun tilanteesta, hyvinvointialueen päätöksentekomekanismeista ja tiedonannon vaikuttamismahdollisuuksistaan. Lisäksi seminaarissa esiteltiin hyväksyttäväksi luonnos vanhusneuvoston toimintasäännöstä.

Vanhusneuvosto on valmistelun perusteella luottavainen siihen, että jatkossa vaikuttamistoimielin saa lain määrittelemät mahdollisuudet vaikuttaa hyvinvointialueen asioihin. Viranhaltijoiden kanssa asiointiin ja heiltä saatuihin vastauksiin oltiin tyytyväisiä. Jatkossa vanhusneuvosto aikoo panostaa muun muassa yhteistyöhön muiden Uudenmaan alueen vanhusneuvostojen kanssa.

Nuorisovaltuusto

Alueelliseen nuorisovaltuustoon nimettiin toimintakaudelle 2022–2025 kaksitoista jäsentä, kaksi kustakin hyvinvointialueen kunnasta. Mäntsälän edustajat eivät kuitenkaan osallistuneet kokouksiin vuoden 2022 puolella. Alueellinen nuorisovaltuusto kokee, että toiminnan käynnistäminen on sujunut pääasiassa hyvin. Vaikka alueellinen nuorisovaltuusto pääsi järjestäytymään myöhään syksyllä 2022, kuntien nuorisovaltuustoja on osallistettu kiitettävästi kuntayhtymästä hyvinvointialueeksi siirryttäessä. Hyväksi vaikuttamismahdollisuuksien kehittymisen kannalta nähdään myös läsnäolo- ja puheoikeuden saaminen aluevaltuustoon, palveluiden järjestämisen lautakuntaan sekä kehittämis- ja tulevaisuuslautakuntaan.

Jatkossa nuorisovaltuusto toivoo saavansa läsnäolo- ja puheoikeuden myös Vantaa-Keravan ja Keski-Uudenmaan hyvinvointialueiden yhteiseen pelastuslautakuntaan, jotta heillä olisi vaikuttamismahdollisuuksia myös pelastustoimen palveluihin. Lisäksi nuorisovaltuusto toivoo mahdollisuutta osallistua lautakuntien ja valtuuston kokousten ohella toimielinten iltakouluihin ja seminaareihin sekä suoraa aloiteoikeutta suhteessa aluevaltuustoon.

Vaikuttamistoimielinten puheenjohtajien havaintoja kootusti

- Olisi ollut hyvä järjestää kokouksia jo aiemmin vuonna 2022, jotta olisi ollut mahdollisuus tutustua muihin neuvoston jäseniin ja rakentaa toimintasääntöä.
- Vaikuttamistoimielintä ei ole osallistettu toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen tai seurantaan lain edellyttämällä tavalla. Toimintasääntö tuli tiedoksi järjestäytymiskokouksen esityslistan yhteydessä ilman varsinaista kommentointimahdollisuutta.
- Toivotaan vaikuttamistoimielimissä olevan asiantuntemuksen hyödyntämistä hyvinvointialueen päätöksenteon tukena: vammaisneuvostossa on jopa valtakunnantason asiantuntijoita.
- Keusoten tarjoamat edellytykset vaikuttamistoimielimen toiminnalle ovat hyvät, mutta kehittämisen varaa on. Vaikuttamistoimielinten jäsenillä ei ole esimerkiksi sähköpostiosoitteita hyvinvointialueen puolesta.
- Yhteistyö alueen vaikuttamistoimielinten kesken toimii hyvin. Tarkoituksena tiivis yhteistyö sekä alueen kuntien että muiden hyvinvointialueiden vaikuttamistoimielinten kanssa.
- Vahva usko, että vaikuttamistoimielimet saavat jatkossa lain määrittelemät mahdollisuudet vaikuttaa hyvinvointialueen asioihin.

Tarkastuslautakunta katsoo, että vaikuttamistoimielimet on asetettu hyvinvointialueesta annetun lain mukaisesti. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että vaikuttamistoimielimet pääsivät aloittamaan toimintansa vasta loppuvuonna 2022, joten ne eivät ole kaikilta osin asianmukaisesti päässeet vaikuttamaan omien toimintasääntöjensä sekä hyvinvointialueen valmisteluun vuoden 2022 aikana.

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että vaikuttamistoimielinten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia on lisätty ja pitää tärkeänä, että niitä kehitetään myös jatkossa. Tarkastuslautakunta suosittelee, että vaikuttamistoimielimille myönnettäviä läsnäolo- ja puheoikeuksia vastaavat muutokset päivitetään hyvinvointialueen hallintosääntöön.

Tarkastuslautakunta huomauttaa, että jatkossa valmistelussa tulee mahdollistaa vaikuttamistoimielinten tosiasiallinen ja lainmukainen osallistuminen itseään ja edustamaansa ryhmää koskevaan päätöksentekoon.

Hyvinvointialueen asukkaiden osallistumisoikeus

Hyvinvointialueesta annetun lain 29:n § mukaan Hyvinvointialueen asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa hyvinvointialueen toimintaan. Aluevaltuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä. Lain mukaan myös hyvinvointialueen strategiassa tulee ottaa huomioon asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet (41 §).

Lain mukaan asukkaiden osallisuutta hyvinvointialueella voidaan edistää erityisesti

1. järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia sekä asukasraateja;
2. selvittämällä asukkaiden ja hyvinvointialueella säännönmukaisesti tai pitempiaikaisesti asuvien tai oleskelevien palvelujen käyttäjien mielipiteitä ennen päätöksentekoa;
3. valitsemalla palvelujen käyttäjien edustajia hyvinvointialueen toimielimiin;
4. suunnittelemalla ja kehittämällä palveluja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa;
5. järjestämällä mahdollisuuksia osallistua hyvinvointialueen talouden suunnitteluun;
6. tukemalla asukkaiden sekä järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteista asioiden suunnittelua ja valmistelua.

Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymälle on laadittu osallisuusohjelma vuosille 2020–2025, mutta vastaavaa ohjelmaa ei ole hyväksytty hyvinvointialueen valtuustossa vuonna 2022. Hyvinvointialueen asukkaille tarjottiin mahdollisuuksia osallistua hyvinvointialueen valmisteluun kuntayhtymän osallisuusohjelman mukaisesti seuraavin keinoin

- Taloustutkimuksen kuntalaiskysely
- Keusoten asukaskehittäjätoiminta
- Toukokuussa ja syyskuussa järjestettävät työpajat

Taloustutkimus suoritti haastattelukyselyn hyvinvointialueen kuntien asukkaille 7.3 – 21.3.2022 puhelinhaastatteluun sekä verkkosivuille ja sosiaalisen median kanaviin linkitetyn kyselyn kautta. Taloustutkimus valikoi vastaajat edustamaan mahdollisimman kattavasti alueen kuntia. Tutkimuksen pohjalta viisi tärkeintä hyvinvointialueen tavoitetta olivat oikea-aikaisen avun saaminen, riittävä ja hyvinvoiva henkilöstö, palvelujen sujuvuus, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä palvelujen laatu.

Vuonna 2022 Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen asukkaat saivat osallistua hyvinvointialueen valmisteluun muun muassa taloustutkimuksen, kuntalaiskyselyn ja asukasinfojen kautta.

Hyvinvointialueen toimitiloihin ja palvelujen saatavuuteen liittyvä kuntalaiskysely suoritettiin hyvinvointialueen asukkaille 11.-31.10.2022 (N=1282). Kyselyssä asukkaat vastasivat palvelujen sijaintiin ja saatavuuteen, sähköisten palvelujen tarjontaan ja saatavuuteen sekä ikäihmisen asumismuotoihin liittyviin kysymyksiin. Lisäksi kysyttiin tyytyväisyydestä nykyisiin palveluihin.

Asukasinfot järjestettiin kolmessa kunnassa (Nurmijärvi, Hyvinkää, Tuusula) vuoden loppupuolella. Lisäksi asukkailla oli keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia sekä mahdollisuus osallistua ja kertoa mielipiteitään ja kehittämisideoita eri some-kanavissa.

Henkilöstölle suunnatuissa työpajoissa pohdittiin erityisesti henkilöstön pitovoimaan ja hyvään johtamiseen liittyviä tekijöitä. Hyvinvointialueen sidosryhmiltä pyydettiin elo-syyskuussa lausunnot hyvinvointialueen strategialuonnoksesta. Palvelujen kehittämisessä osallisuutta vahvistettiin muun muassa asiakasraadeilla ja osallistumisella projektiryhmiin.

Strategian valmistelussa hyödynnettiin taloustutkimuksen ja kuntalaiskyselyn tuloksia. Lisäksi järjestettiin virtuaaliset työpajat. Palvelujen kehittämisessä osallisuutta vahvistetaan muun muassa asiakasraadeilla ja osallistumisella projektiryhmiin.

Hyvinvointialueen toiminnan käynnistyttyä hyvinvointialueen jäsenillä eli asukkailla ja alueella kotipaikkaansa pitävillä organisaatioilla ja hyvinvointialueen palveluiden käyttäjillä on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaa koskevista asioista. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettavat toimenpiteet. Aloitetta käsiteltäessä hyvinvointialueen on varattava aloitteen tekijöiden edustajille tilaisuus tulla kuulluiksi. Aluevaltuuston tietoon on saatettava vähintään kerran vuodessa sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyt aloitteet ja niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet. (Laki hyvinvointialueesta, § 30.) Tarkastuslautakunnan tietojen mukaan hyvinvointialueen jäsenten aloitteiden käsittelyn prosessia ei valmisteltu päätöksentekoon vuoden 2022 aikana osana hyvinvointialueelle siirtymisen valmistelua eikä vaikuttamismahdollisuudesta tiedotettu asukkaita.

Tarkastuslautakunta haluaa kiinnittää huomiota siihen, että jatkossa hyvinvointialueella tulisi taata monipuolisia osallistumisen mahdollisuuksia eri ikäisille ja erilaisissa elämäntilanteissa oleville asukkaille. Osana vaikuttamisen mahdollistamista tulee kiinnittää huomiota myös päätöksenteon läpinäkyvyyteen. Hyvinvointialueellamme tulee edelleen tarkastella ja kehittää tarpeen mukaan asukkaiden mahdollisuuksia löytää tietoa hyvinvointialueen päätöksenteosta. Asukkaiden tulisi saada helposti ja selkeäkielisesti tietoa siitä, ketkä päättävät mistäkin asioista, miten päätösprosessit etenevät ja miten hän voi päätöksentekoon vaikuttaa.

Tarkastuslautakunta arvioi, että osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia on tarjottu monia, vaikka taloustutkimuksen ja kuntalaiskyselyiden otanta on ollut melko suppeaa. Asukkaiden osallistumisen konkreettiset vaikutukset päätöksiin jäivät kuitenkin epäselviksi.

Tarkastuslautakunta toivoo, että päätöksentekoprosessissa varmistetaan tosiasiallisen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien toteutumisesta ja asukkaiden osallistumisen vaikutukset tuodaan selkeämmin esille.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että hyvinvointialueen asukkaille tarjotaan jatkossakin osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia palveluiden järjestämiseen ja kehittämiseen sekä erityisesti mahdollisuuksia osallistua talouden suunnitteluun hyvinvointialuelain 29 §:n mukaisesti.

Tarkastuslautakunta suosittelee, että Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle valmistellaan aluevaltuuston hyväksyttäväksi hyvinvointialueen osallisuusohjelma.

Tarkastuslautakunta suosittelee, että hyvinvointialueella valmistellaan päätöksentekoon selkeä prosessi hyvinvointialueen jäsenten ja palveluiden käyttäjien tekemien aloitteiden käsittelemiseksi. Prosessista tulee käydä ilmi vastuunjaot sekä aloitteiden tekijöiden kuulemisen tavat. Prosessista ja aloiteoikeudesta tulee myös tiedottaa hyvinvointialueen jäseniä ja palveluiden käyttäjiä.

Strategia

Valtioneuvosto vahvistaa joka neljäs vuosi strategiset tavoitteet sosiaali- ja terveydenhuollolle ja pelastustoimelle. Hyvinvointialueen tulee konkretisoida omat tavoitteensa hyvinvointialueen strategiatyön kautta. Strategian tulee perustua arvioon hyvinvointialueen tilanteesta strategian laatimishetkellä sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista hyvinvointialueen tehtävien toteuttamiseen.

Hyvinvointialue vastaa sille lailla säädettyjen tehtävien hoitamisesta, hyvinvointialueen asukkaan laissa säädettyjen oikeuksien toteutumisesta ja palvelukokonaisuuksien yhteensovittamisesta sekä järjestettävien palvelujen ja muiden toimenpiteiden

- yhdenvertaisesta saatavuudesta,
- tarpeen, määrän ja laadun määrittämisestä,
- tuottamistavan valinnasta,
- tuottamisen ohjauksesta ja valvonnasta sekä
- viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä.

Hyvinvointialue voi hoitaa tehtävät itse tai sopia järjestämisvastuun siirtämisestä toiselle hyvinvointialueelle. Lisäksi hyvinvointialueiden tehtävien järjestäminen voidaan koota yhdelle tai useammalle hyvinvointialueelle, jos se on välttämätöntä palvelujen laadun ja saatavuuden parantamiseksi, riittävien henkilöstö- ja muiden voimavarojen tai tehtävässä tarvittavan erityisasiantuntemuksen turvaamiseksi taikka muusta vastaavasta ja perustellusta syystä.

Järjestämislain mukaan hyvinvointialueen tulee laatia osana hyvinvointialuestrategiaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategia. Palvelustrategiassa on otettava huomioon 22 § tarkoitetut sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet. Palvelustrategiassa kootaan hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvan sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoiminnan pitkän aikavälin tavoitteet huomioiden asukkaiden tarpeet, alueelliset olosuhteet, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä kustannusvaikuttavuus. Pelastustoimen osalta aluevaltuusto hyväksyy palvelutasopäätöksen.

Kuntalaisten ja henkilöstön osallistaminen strategiaprosessiin on tärkeää, sillä yhdessä tekeminen lisää sitoutumista hyvinvointialueeseen, sen tavoitteisiin ja toimintaan. Strategian on oltava riittävän yksinkertainen ja konkreettinen osallisuuden varmistamiseksi. Valmisteluprosessi toteutetaan avoimesti ja osallistavasti varmistaen eri sidosryhmien kuuleminen ja näkemyksien koostaminen, mutta vältetään kuormittamista henkilöstöä tarpeettomasti.

Valtakunnalliset tavoitteet

- Valtioneuvoston joka neljäs vuosi vahvistamat valtakunnalliset strategiset tavoitteet sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiselle ja pelastustoimelle
- Hyvinvointialueen tehtäviä koskevissa laeissa säädetty palvelutavoitteet

Hyvinvointialueen strategia

- Hyvinvointialueen toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteet
- Ottaa huomioon laissa määritetyt näkökulmat, kuten asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen ja palvelujen järjestämistä ja tuottamista koskevat strategiset linjaukset

Sote-palvelustrategia

Pelastustoimen palvelutasopäätös

Muut strategiaa toteuttavat asiakirjat

Hyvinvointialuestrategia laadittiin ensimmäisen aluevaltuustokauden mittaiseksi, eli vuoteen 2025 asti. Laajempi strategiaprosessi suunnitellaan tarvittaessa valtuustokaudelle 2025. Hyvinvointialueen strategiassa tulee ottaa huomioon:

- asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen hyvinvointialueen tehtävälalla,
- palvelujen järjestämistä ja tuottamista koskevat strategiset linjaukset,
- hyvinvointialueen tehtäviä koskevissa laeissa säädetty palvelutavoitteet,
- omistajapolitiikka,
- henkilöstöpolitiikka sekä
- asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet.

Yhtymästrategiasta hyvinvointialueen strategiaksi

Kuntayhtymän aikana käynnistettiin järjestämis- ja tuottamissuunnitelman mukaisesti palvelujärjestelmäsuunnitelma-asiakirjan laadinta, jonka tavoitteena on konkretisoida järjestäjän tavoitteita eri osa-alueilla järjestäjän ja tuottajan toiminnallisia rooleja vasten.

Yhtymähallitus päätti palvelujärjestelmäsuunnitelman 2022-2025 laadinnan käynnistämisestä 19.1.2021 ja nimesi samalla hankkeelle poliittisen ohjausryhmän. Uuden valtuustokauden myötä ohjausryhmän kokoonpano päivitettiin 26.10.2021.

Laadittavan asiakirjan nimi päätettiin ohjausryhmässä muuttaa palvelustrategiaksi voimaantulleen lain mukaisesti ja tehdä pohjatyötä palvelustrategian laatimisen edistämiseksi ennen kuin työ siirtyy hyvinvointialueen tehtäväksi. Suunnitelmana oli, että palvelustrategian valmistelun ohjausvastuu olisi nimetyllä ohjausryhmällä kesään 2022 saakka, jolloin valmistelun ohjausvastuu siirtyisi hyvinvointialueelle.

Väliaikaisen valmistelutoimielimen (VATE) sekä poliittisen seurantaryhmän lähetekeskustelujen pohjalta sovittiin, että ensimmäinen strategia pohjautuisi vahvasti Keusoten olemassa olevaan yhtymästrategiaan ja että strategia laadittaisiin ajalle 2023-2025.

Tavoitteena oli käydä hyvinvointialuestrategiasta laajaa avointa keskustelua läpi prosessin, sekä laadinta-että toteuttamisvaiheessa. Strategiatyöhön oli tarkoitus osallistaa:

- Väliaikainen valmistelutoimielin (VATE)
- Poliittinen seurantaryhmä
- Aluevaltuusto
- Aluehallitus
- Kehittämisen- ja tulevaisuuslautakunta
- Henkilöstö: Keusote, Eteva, kuntien oppilashuolto, Ridasjärvi
- Pelastuslaitos
- Asukkaat
- Neuvostot
- Kuntien edustus
- Järjestöt, kolmas sektori, seurakunnat, palveluntuottajat

Strategiaprosessin vaiheet

1) Strategisten tietojen keruu ja analysointi

- Hyvinvoinnin tilannekuva
- Toimintaympäristön analysointi
- Yhdyspintatyöskentelyn kulmakivet
- Toivotun tulevaisuuden hahmottaminen

2) Strategian päivittäminen

- Perustehtävä (missio)
- Arvot
- Painopisteet
- Strategiset tavoitteet ja mittarit
- Visio

3) Strategisten hankkeiden suunnittelu

- Tavoitteiden saavuttamisen keinojen määrittely
- Valittujen toimenpiteiden aikataulus, budjetointi ja toteutussuunnitelmat
- Riskianalyysi ja toimenpiteet

4) Strategian toteutus

- Valittujen hankkeiden toteuttaminen toimenpiteiden, aikataulun ja budjetin mukaisesti
- Tehokas strategian johtamisprosessi
- Viestintä ja koulutus

5) Strategian seuranta ja arviointi

- Arvioidaan strategian toteutumista
- Ennakkoivat ja korjaavat toimenpiteet
- Dynaaminen strategiaprosessi

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen hyvinvointialuestrategia valtuustokaudelle 2023–2025 sekä palvelustrategia hyväksyttiin aluevaltuustossa 8.12.2022 § 84. Hyvinvointialueen strategia ja palvelustrategia on yhdistetty samaan strategiadokumenttiin.

Strategiset painopisteet ja tavoitteet vuosille 2023–2025 ovat:

Meille jokainen on tärkeä	Onnistumme yhdessä
Parannamme asukkaidemme hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta monimuotoisessa yhteistyössä.	Hyvinvoiva ja kyvykäs henkilöstö toimii yhteisöohjautuvasti vetovoimaisessa työpaikassa.
Uudistumme vaikuttavasti, ekologisesti ja taloudellisesti kestävästi	Olemme arvostettu kumppani
Panostamme toimintamme sekä palvelujemme vaikuttavuuteen, laatuun, kustannustehokkuuteen sekä ympäristöystävällisyyteen.	Uudistamme ja vahvistamme ennaltaehkäiseviä palveluja sekä varhaisen tuen toimintamalleja yhdessä laajan kumppaniverkostomme kanssa.

Palveluiden tuottamisessa strategia painottaa seuraavien asioiden toteutumista: asiakaslähtöisyys, laatu ja vaikuttavuus, saavutettavuus sekä kustannustehokkuus. Lisäksi painopisteinä ovat matalan kynnyksen sekä ennaltaehkäisevän että varhaisen tuen palvelut. Tavoitteiden toteutumista on tarkoitus seurata tarkasti ja hyödyntää erilaista, arjessa kertyvää ja kerättävää tutkittua tietoa.

Lisäksi hyvinvointialuestrategian ja palvelustrategian seurannalle on asetettu kahdeksan tavoitetta ja mittaria. Mittarit ja tavoitteet kohdistuvat pääasiassa palveluiden järjestämistä vastaavalle ajalle 1.1.2023 alkaen, joten niiden osalta tarkastuslautakunta ei vielä voi suorittaa arviointia.

Strategian seurantaan on valittu seuraavia aiheita:

Alueen asukkaiden elämänlaatua kuvaava indeksi pysyy valtakunnallista tasoa korkeampana.	Vahvistamme ennaltaehkäiseviä palveluja varhaisen tuen toimintamalleja aktiivisen innovoinnin avulla.	Haluamme säilyttää Kelan ja THL:n tietoja yhdistelevän terveysindeksin nykyisellä tasolla.
Asukkaiden suositteluindeksi on yli 60 ja 80 % asiakkaista kokee saaneensa tarvitsemaansa palvelua ja hoitoa.	Palveluun pääsy sosiaali- ja terveystieteissä toteutuu lainsäädännön tavoitteiden mukaisesti.	Pelastustoimen kiireellisten tehtävien valmius on korkeintaan 6 minuuttia (mediaani) I-riskiluokan alueilla.
Taloutemme on kestäväällä pohjalla ja pysyy valtionrahoituksen raameissa.	Seuraamme henkilöstökyselyn avulla työhyvinvointia tukevia ja motivoivia tekijöitä sekä kuormitustekijöitä kattavasti.	Turvaamme palvelun ja hoidon jatkuvuuden sekä kehitämme paljon palveluja tai erityistä tukea tarvitsevien palveluita.

Palveluiden järjestämisen keskeiset periaatteet:

- Riittävä oma palvelutuotanto ja monituottajuuksmalli
 - Emme tee peruuttamattomia palveluratkaisuja.
 - Häiriötilanteisiin varaudutaan riittävällä omalla palvelutuotannolla.
 - Palvelut tuotetaan yhdessä julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin kanssa suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti.
 - Palvelusetelit ja henkilökohtaiset budjetit mahdollistavat vapautta valita.
- Vertailtavuus
 - Oman palvelutuotannon kustannusrakenne selvitetään, jotta vertailu parhaan tuotantotavan valitsemiseksi on mahdollista.
 - Tuotantotapa-analytiikan ja tuotteistuksen avulla muodostetaan näkemys, miten kustannusvaikuttavin palvelu kannattaisi järjestää.
- Strategisten hankintojen kyvykkyys
 - Järjestäjällä on jatkuvasti hyvä käsitys strategisesti tärkeistä palvelukokonaisuuksista.
 - Strategisten hankintojen viitekehystä ja tuotantotapa-analytiikkaa hyödyntäen varmistetaan vaikuttavat, oikea-aikaiset ja tuotantotavaltaan oikeansuuntaiset hankinnat.
- Valvonta ja sopimusohjaus
 - Järjestäjän tehtävänä on valvoa, että asukkaat saavat lainsäädännön ja palvelupäätösten mukaiset palvelut.
 - Onnistunut sopimusohjaus edellyttää ostopalveluiden hallintaa ja jatkuvaa kehittämistä.
- Verkostoyhteistyö
 - Verkostoyhteistyössä järjestäjä saa tehtävänsä tukea laajalta verkostolta. Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat Uudenmaan alueen hyvinvointialueet, HUS ja kunnat.
 - Alueellista turvallisuutta kehitetään yhteisten valmius- ja varautumissuunnitelmien kautta.
- Asukkaiden ja henkilöstön osallisuus
 - Palvelut muotoillaan asukkaiden tarpeiden mukaisesti yhteydenottotapoja rajaamatta.
 - Osallisuus omaan hoitoon ja palveluun lisää yksilön ja yhteisön hyvinvointia ja vähentää syrjäytymisen riskiä.
 - Asukkaat ja henkilöstö osallistuvat palveluiden muotoiluun osana niiden kehittämistä.
- Markkinoiden kehittäminen
 - Hyvinvointialue käy jatkuvaa markkinavuoropuhelua tulevaisuuden palvelutarpeen osalta, varmistaen oikean suuntaisen markkinaohjauksen ja tarjonnan oikea-aikaisesti.
- Kevennetty palvelurakenne
 - Palvelutuotannossa panostetaan matalan kynnyksen ja kevyen palvelurakenteen palveluihin, jotta raskaiden palveluiden toteuttamiseen jää riittävästi resursseja.
- Asiakasohjaus ja palvelujen yhteensovittaminen
 - Lähineuvonta toteutuu yhdenvertaisesti ja yksilöllisesti.
 - Palvelukokonaisuudet suunnitellaan yksilöllisesti ja asiakaslähtöisesti niin, että tarvittavat palvelut järjestetään oikeaan aikaan, oikeassa paikassa ja oikean ajan.
- Ekologinen kestävyys palveluissa
 - Palveluja tuotetaan osallistavalla, kestäviin elämäntapoihin ja resurssien kestävään käyttöön ohjaavilla näkökulmilla.
- Palvelujen verkosto
 - Palveluja kootaan moniammatillisesti yhtenäisiksi palveluketjuiksi. Tämä mahdollistaa hyvin toimivat ja saumattomat palvelukokonaisuudet.
 - Lähipalveluiden saatavuus ja saavutettavuus turvataan useilla eri palvelumuodoilla.

Strategiavalmistelun aikataulu

Listauksessa toimielinten päätökset toteutuneen mukaisesti sekä muu valmistelu strategian valmistelusuunnitelman mukaisesti

Lokakuu 2019	Pohja hyvinvointialueen strategialle: Keusoten yhtymävaltuusto hyväksyi sote-kuntayhtymän strategian vuosille 2020-2025 (23.10.2019)
Joulukuu 2020	Yhtymävaltuusto hyväksyi Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän järjestämis- ja tuottamissuunnitelman vuosille 2020-2025
Tammikuu 2021	Yhtymähallitus päättää käynnistää Palvelujärjestelmäsuunnitelman valmistelun ja nimeää hankkeelle poliittisen ohjausryhmän
Lokakuu 2021	Yhtymähallitus nimeää uuden ohjausryhmän uudeksi valtuustokaudeksi.
Tammikuu 2022	Lähetekeskustelu, osa 2, VATE 19.1.2022
Helmikuu 2022	<ul style="list-style-type: none">• Strategiatiimin työpaja: toimintaympäristön muutokset 1.2.2022• Info strategiaprosessista henkilöstölle 7.2.2022• Työpajat: Toivottu tulevaisuus – Vate-päätösseminaari 23.2.
Maaliskuu 2022	<ul style="list-style-type: none">• Kuntalaiskysely• Info strategiaprosessista: Aluevaltuutettujen perehdytystilaisuus 9.3.• Hyvinvointialueen strategian ja palvelustrategian valmistelun tilannekatsaus aluehallituksessa 22.3.• Hyvinvoinnin tilannekuva: Strategian taustaraportti sidosryhmille
Huhtikuu 2022	<ul style="list-style-type: none">• Strategia ja osallisuus -työpaja, Nuorisovaltuusto 5.4. (ei toteutunut)• Strategiatyöpaja asukkaille 26.4. Teemoina mm. asiakaskokemus palveluissa, hyte sekä osallisuus
Toukokuu	<ul style="list-style-type: none">• Työpaja henkilöstölle: Henkilöstöpolitiikan valmistelu 23.5.• Kumppani-kysely: Osallisuus- ja strategiakysely tärkeimmille kumppaneille (mm. HUS, muut palveluntuottajat, järjestöt ym.)
Kesäkuu 2022	<ul style="list-style-type: none">• Hyvinvointialueen strategian ja palvelustrategian valmistelun tilannekatsaus kehittämis- ja tulevaisuuslautakunnassa• Arvot, tavoitteet Aluevaltuuston seminaari 6/2022
Elokuu 2022	<ul style="list-style-type: none">• Strategia ja osallisuus -työpaja: Vanhus- ja vammaisneuvostot (23.8.)• Henkilöstöpolitiikan valmistelu – jatkotyöpaja esimiehille (19.8.)
Syyskuu 2022	Hyvinvointialueen strategian ja palvelustrategian valmistelun tilannekatsaus palveluiden järjestämisen lautakunnassa, kahdessa eri kokouksessa.
Lokakuu 2022	Palveluiden järjestämisen lautakunta päättää hyväksyä iltakouluissa esitetyt sisältömuutokset palvelustrategiaan. Lähetekeskustelu strategioiden mahdollisesta sisällöllisestä yhdistämisestä. Kehittämis- ja tulevaisuuslautakunta päätti esittää aluehallitukselle, että aluehallitus esittää aluevaltuustolle Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen strategian hyväksymistä sekä valtuuttamaan valmistelijat tekemään tarvittavat täydennykset ja korjaukset jatkovalmisteluohjeiden mukaan.
Marraskuu 2022	<ul style="list-style-type: none">• Palveluiden järjestämisen lautakunnassa merkittiin tiedoksi lautakunnan evästykset ja päätettiin huomioida ne siten, että lautakunta voi tehdä esityksen palvelustrategiasta osana strategiakokonaisuutta seuraavalla viikolla järjestettävässä kokouksessaan.• Aluehallitus teki esityksen hyvinvointialueen strategian ja palvelustrategian sisällöstä aluevaltuustolle kokouksessaan 29.11.
Joulukuu 2022	Aluevaltuusto hyväksyy hyvinvointialueen strategian ja palvelustrategian 8.12.

MITTARI	TAVOITE
1. Elämänlaatunsa hyväksi tuntevien osuus	✓ Päättävöitteena on alueen väestön terveys, toimintakyky ja hyvinvointi, ei pelkäästään sotepalvelujen piirissä olevien. Ei laske nykyisestä tasosta > 57, 2 % ja kasvaa vuosittain.
2. Kustannuskehitys ja talousarvion toteutuminen	✓ Hyvinvointialueen kustannuskehitys vastaa valtionrahoitusta ✓ Tilikauden tulos on talousarvion mukainen ✓ Asukaskohtaiset kustannukset € / asukas eivät nouse (3 660 € / asukas)
3. Innovaatioiden ja tutkimusten määrä ennaltaehkäisevissä ja varhaisen tuen palveluissa	✓ Innovoimme ja vahvistamme ennaltaehkäiseviä palveluja sekä varhaisen tuen toimintamalleja, toteuma lukumäärä
4. Asiakaskokemus	✓ NPS suositteluindeksi on > 60 (1-9 kk / 2022 38) ✓ Yli 80 % kokee saaneensa tarvitsemansa palvelun tai hoidon (1-9 kk / 2022 63,3%)
5. Palveluun pääsyaika	✓ Palveluun pääsy aika terveystalvissa, lakisääteinen tavoite toteutuu 100 %:sti ✓ Palveluun pääsy aika sosiaalipalveluissa, lakisääteinen tavoite toteutuu 100 %:sti ✓ Pelastustoiminnan kiireellisten tehtävien toimintavalmiusaika korkeintaan 6
6. Terveysindeksi	Indeksissä yhdistyy THL:n sairastavuus ja Kelan terveystalvitaritietoja. ✓ Ei laske nykyisestä tasosta. Lähtötaso saadaan kevät 2023
7. Palvelujen jatkuvuus	✓ Palvelun ja hoidon jatkuvuus turvataan. Erityistä huomiota kiinnitetään paljon palveluja tai erityistä tukea tarvitsevien palveluiden kehittämiseen. Mittari tarkentuu 2023.
8. Työelämän laatu	QWL-indeksiin pohjautuvan henkilöstökyselyn avulla seurataan työhyvinvointia tukevia ja motivoivia tekijöitä sekä kuormitustekijöitä kattavasti. ✓ Tavoitetaso > 52 (Tot 49)

Tarkastuslautakunta toteaa, että osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia on strategian valmistelun yhteydessä tarjottu. Taloustutkimuksen ja kuntalaiskyselyiden otanta on ollut kohtalaisen suppeaa.

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että hyvinvointialueen strategialle ja palvelustrategialle on esitetty mittarit ja tavoitteet. Mittareiden muodostamisprosessi jäi lautakunnalle epäselväksi. Huomionarvoista on myös, että tavoitteena olevalle ekologisesti kestäväälle uudistumiselle ei ole mittareita strategiassa tai palvelustrategiassa.

Strategian ja palvelustrategian mittareista tulee viestiä avoimesti kaikille sidosryhmille. Mittareiden tulisi olla julkisesti saatavilla hyvinvointialueen verkkosivuilla julkaistussa versiossa.

Lautakuntien strategiadokumentteihin valmisteluvaiheessa tekemiä mahdollisia muutosesityksiä ja "evästyksiä" ei ole merkitty pöytäkirjoihin, joten lautakuntien toiveita on mahdotonta jälkikäteen luotettavasti selvittää. Mahdolliset muutosesitykset tulisi aina merkitä pöytäkirjoihin.

Tarkastuslautakunta toteaa, että strategiaan liittyvien ohjausryhmien kokouksista ei ole saatavilla julkisia pöytäkirjoja. Strategian päivityssuunnitelman osallistamiskeinojen toteutumisesta ei myöskään ole tietoa saatavilla.

Tarkastuslautakunta kiittää henkilökuntaa strategian valmistelusta tiukassa aikataulussa.

Tarkastuslautakunta toivoo, että jatkossa vastaavissa kokonaisuuksissa esitys julkaistaan hyvissä ajoin, jotta luottamustoimielinten ja hyvinvointialueen jäsenten vaikuttamismahdollisuudet paranevat.

Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueiden yhteinen pelastuslaitos

Pelastustoiminnan järjestämisestä annetun lain 4–5 §:n mukaan hyvinvointialue vastaa pelastustoimen järjestämisestä alueellaan ja hyvinvointialue voi koota suurempiin kokonaisuuksiin yhden tai useamman hyvinvointialueen järjestettäväksi pelastustoimen tehtäviä. Järjestämisvastuun sisällöstä säädetään hyvinvointialueesta annetun lain 7 §:ssä

Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen väliaikaiset toimielimet solmivat sopimuksen yhteisen pelastuslaitoksen valmistelusta elokuussa 2021. Yhteisen pelastuslaitoksen valmistelu sovittiin tehtävän osana Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen valmistelua. Yhteisen pelastuslaitoksen tarkoituksena on tehostaa pelastustoimen varojen käyttöä, parantaa palveluiden saatavuutta ja laatua sekä säästää kustannuksissa. Vuodelle 2022 kriittisinä valmistelutehtävinä oli muun muassa yhteistoimintasopimuksen hyväksyminen.

Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueiden yhteisen pelastuslaitoksen yhteistoimintasopimus hyväksyttiin Vantaan ja Keravan aluevaltuustossa 19.4.2022, 40 § ja Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen aluevaltuustossa 28.4.2022, 31 §. Yhteistoimintasopimuksessa sovitaan pelastuslautakunnan tehtävistä ja toimivallasta sekä kustannusten jaosta. Lisäksi HUS kanssa on tehty sopimus ensihoidosta syksyllä 2022.

Yhteistoimintasopimuksessa on sovittu myös siitä, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluehallituksella ei ole otto-oikeutta hyvinvointialueiden yhteisen toimielimen, pelastuslautakunnan, tekemiin päätöksiin. Käytännössä tämä tarkoittaa muun muassa sitä, kun lautakunta tekee päätöksen pelastusjohtajan valinnasta, niin siihen ei voi puuttua kumpikaan hyvinvointialue.

Yhteistoimintasopimuksen mukaan pelastuslautakunnan kokouksissa on läsnäolo- ja puheoikeus molempien hyvinvointialueiden aluehallituksen puheenjohtajalla ja hyvinvointialuejohtajalla. Hyvinvointialueita edustavat henkilöt voivat kuitenkin olla estyneitä osallistumasta jokaiseen kokoukseen.

Yhteistoimintasopimuksen mukaan pelastuslautakunnassa on 15 jäsentä ja jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Jäsenistä 8 jäsentä tulee Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelta ja 7 jäsentä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelta. Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen aluevaltuusto valitsi 16.6.2022, 43 § seitsemän pelastuslautakunnan jäsentä ja varajäsentä.

Yhteistoimintasopimus on huomioitu Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen hallintosäännössä kohdassa 16 §. Lisäksi on mainittu, että pelastuslautakunnan toiminnan muodoista ja asioiden esittelystä pelastuslautakunnan kokouksissa sekä työskentelyssä noudatetaan muilta osin Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosääntöä.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen strategiassa todetaan, että pelastuslaitoksen palvelutasopäätöksen uhkien ja riskien päivittäminen saadaan valmiiksi 2023 alkupuolella. Tämän perusteella laaditaan Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen palvelutasopäätös, joka tuodaan päätöksentekoon vuoden 2023 lopussa. Strategian valmistelu- ja päätösvaiheessa on ollut voimassa aiempi kunta-aikainen Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen palvelutasopäätös 2021–2024, johon on strategiassa viitattu.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen strategiassa (aluevaltuusto 22.11.2022) on todettu, että hyvinvointialue kehittää aktiivisesti kriisivalmiutta ja pelastusyhteistyötä yhdessä kuntien kanssa ja sopimuspalokuntien toimintaedellytyksiä ylläpidetään ja kehitetään. Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa olevasta yhteistyöstä ei ollut mainintaa.

Tarkastuslautakunta korostaa, että pelastuslautakunnalla on itsenäinen rooli päätöksentekijänä. Tarkastuslautakunta suosittelee, että varmistetaan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa sovituista tiiviin yhteistyön muodoista, jotta voidaan turvata hyvän hallinnon toteutuminen sekä molempien alueiden yhdenvertainen palveluiden saatavuus ja laatu sekä, että näiden toteutumista seurataan aktiivisesti.

Yhteistyösopimus Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän kanssa

Vuoden 2023 alusta alkaen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palveluiden järjestämistä vastuussa Uudellamaalla ovat Helsingin kaupunki sekä Länsi-Uudenmaan, Keski-Uudenmaan, Itä-Uudenmaan ja Vantaa-Keravan hyvinvointialueet.

Aluehallitus hyväksyi 7.6.2022, 68 § Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin välisen yhteistyösopimuksen sekä nimesi yhteistyöryhmään aluehallituksen ja aluevaltuuston puheenjohtajat sekä hyvinvointialuejohtajan. Yhteistyösopimuksen päämääränä on edistää hyvinvointialueiden sekä Helsingin kaupungin välistä strategisen tason vuoropuhelua ja operatiivisen tason yhteistyötä. Sopimuksella ei siirretä päätösvaltaa yhteisille toimielimille, vaan yhteistyön edellyttämät kaupunkia ja hyvinvointialueita sitovat päätökset tehdään kaupungin ja alueiden omien määräysten mukaisesti. Sopimuksen tavoitteena on kehittää Helsingin ja Uudenmaan neljän hyvinvointialueen yhteistä edunvalvontaa sekä Uudenmaan alueen yhteistyötä sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastuspalveluiden osalta.

Aluevaltuusto hyväksyi 28.4.2022, 30 § HUS perussopimuksen ja aluehallitus nimesi 7.6.2022, 69 § HUS-yhtymän hallitukseen kaksi jäsentä ja henkilökohtaiset varajäsenet. HUS perussopimuksen mukaan HUS-yhtymän jäseniä ovat Länsi-Uudenmaan, Keski-Uudenmaan, Itä-Uudenmaan ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueet sekä Helsingin kaupunki. HUS-yhtymä ja sen jäsenet tekevät keskenään kiinteää yhteistyötä niille laissa säädettyjen ja perussopimuksessa sekä muissa sopimuksissa määrättyjen vastuiden ja tehtävien hoitamiseksi. Perussopimuksessa on kuvattu HUS-yhtymän tehtävistä, järjestämissopimuksesta ja omistajaohjauksesta sekä HUS-yhtymän hallinnosta ja taloudesta.

HUS-järjestämissopimuksessa sovitaan keskinäinen työnjako, yhteistyö ja toiminnan yhteensovittaminen terveydenhuollon palvelujen järjestämiseksi Uudenmaan hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän kanssa. HUS-järjestämissopimus on Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen aluevaltuuston käsittelyssä toukokuussa 2023, vaikka palveluiden järjestämistä vastuu on alueilla alkanut jo 1.1.2023.

Tarkastuslautakunta toteaa, että alkuun vaaditut sopimukset Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän kanssa on tehty, mutta HUS-järjestämissopimukseen sisällyttävistä palveluiden järjestämisen ehdoista ei ole päätetty ennen järjestämistä vastuiden alkamista.

Viestintä

Viestintä on myös lain näkökulmasta merkittävä toiminto. Viestinnälle asetetaan vaatimuksia hyvinvointialueita koskevan lain pykälissä 34 ja 114. Viestinnässä on lain mukaan ”käytettävä asiallista, selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otettava huomioon hyvinvointialueen eri asukasryhmien tarpeet. Viestinnässä on käytettävä esteettömiä ja saavutettavia menetelmiä”. Keusoten hallintosäännössä viestinnästä on määrätty seuraavasti: ”Hyvinvointialueen viestinnän tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot hyvinvointialueen palveluista, päätöksenteosta ja toiminnasta. Viestintä on avointa, ajankohtaista, aktiivista ja oma-aloitteista sekä tasapuolista.”

Lain määrittelemät, toiminnan kannalta merkittävimmät sidosryhmät ovat hyvinvointialueen asukkaat, palvelujen käyttäjät sekä järjestöt ja muut yhteisöt. Muita toiminnan kannalta ratkaisevia sidosryhmiä ovat omat työntekijät, ulkoiset palveluntuottajat sekä muut yhteistyökumppanit.

Valmisteluvaiheen viestintä

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen viestintäosasto on pyrkinyt lisäämään hyvinvointialueen tunnettuutta ja vahvistamaan eri sidosryhmien luottamusta sujuvaan siirtymään hyvinvointialueelle. Valmisteluvaiheen viestintää tehtiin tiiviissä yhteistyössä luovuttavien organisaatioiden kanssa.

Viestintää lähdettiin rakentamaan nykyaikaisin periaattein ja menetelmin sitouttamalla myös kaikki sisäiset ja ulkoiset sidosryhmät tekemään muutosta tukevaa viestintää omalta osaltaan. Myös keskeneräisistä asioista pyrittiin viestimään rohkeasti.

Valmisteluvaiheessa viestinnän tavoitteet ja periaatteet olivat lyhyesti kuvattuna:

- uudistusten tarpeellisuuden ja monimutkaisten kokonaisuuksien sanoittaminen,
- kohderyhmien sitouttaminen yhteisiin tavoitteisiin,
- luottamuksen rakentaminen,
- viestinnän toteuttaminen avoimesti, läpinäkyvästi, vuorovaikutteisesti, selkeästi monikanavaisesti ja saavutettavasti.

Ulkoinen viestintä

Perustiedot hyvinvointialueesta julkaistiin kuntien verkkosivuilla syyskuussa 2019.

Osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuuksista tiedotettiin Keusoten verkkosivuilla, sosiaalisen median (Facebook, Instagram, Twitter) tileillä sekä kuntien asukaslehdissä.

Kuntalaiskyselyä markkinoitiin niin ikään verkkosivuilla, sosiaalisessa mediassa ja kuntien asukaslehdissä, mutta myös erilaisten verkostojen ja järjestöjen kautta.

Keusote.fi-sivustolla on julkaistu juttusarjaa, jonka kirjoituksissa on käsitelty siirtymävaiheen merkittävimpiä muutoksia. Juttusarjan artikkelit jaettiin myös sosiaalisessa mediassa sekä uutiskirjeen välityksellä loka-joulukuussa 2022.

Erilaisia tiedotteita on julkaistu myös Keusoten omilla sekä yhteistyökumppaneiden – esimerkiksi apteekkien ja kuntien – info-TV-ruuduilla sekä STT:n kautta.

Ulkoista viestintää toteutettiin monipuolisesti ja monikanavaisesti useissa eri kanavissa, kuten hyvinvointialueen verkkosivuilla, sosiaalisen median tileillä, kuntien asukas/paikallislehdissä sekä yhteistyökumppaneiden toimesta. Myös sidosryhmien erityistarpeet huomioitiin viestinnässä muun muassa tiedottamalla opiskeluhuollon muutoksista oppilaitosten tietojärjestelmissä ja Ridasjärven päihdehoitokeskuksen siirtymästä erityisellä sähköpostijakelulla.

Sisäinen viestintä

Henkilöstölle kohdistetussa viestinnässä on käsitelty muutoksia ammattiryhmä- ja organisaatiokohtaisissa tiedotteissa, joita jaettiin verkkosivujen, intran sekä uutiskirjeiden muodossa. Muutoksenhallinnan tueksi ja työkuultuurin kehittämiseksi on myös rakennettu erityinen viestinnän työkalupakki ja järjestetty webinaareja sekä työpajoja. Verkkosivuille koottiin vuoden 2022 aikana henkilöstölle tarpeellista tietoa siirtymiseen valmistautumisen tueksi ja sen sujuvoittamiseksi. Sisältöä päivitettiin sitä mukaa, kun hyvinvointialueen valmistelu eteni.

Hyvinvointialueen päätöksentekoon liittyvä viestintä

Lain mukaan ”hyvinvointialueen on huolehdittava, että toimielinten käsittelyyn tulevien asioiden valmistelusta annetaan esityslistan valmistuttua yleisen tiedonsaannin kannalta tarpeellisia tietoja yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla.

Hyvinvointialueen on verkkoviestinnässään huolehdittava, että salassa pidettäviä tietoja ei viedä yleiseen tietoverkkoon ja että yksityiselämän ja henkilötietojen suoja viestinnässä toteutuu.

Hyvinvointialueen viestinnän tulee antaa riittävästi tietoja hyvinvointialueen järjestämistä palveluista, taloudesta, hyvinvointialueen hallinnossa valmistelussa olevista asioista ja niitä koskevista suunnitelmista, asioiden käsittelystä, tehdyistä päätöksistä ja päätösten vaikutuksista. Hyvinvointialueen on tiedotettava siitä, millä tavoin päätösten valmisteluun voi osallistua ja vaikuttaa. Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen toimielinten esityslistat ja pöytäkirjat ovat pääosin helposti haettavissa kotisivujen kautta.

Hyvinvointialueen järjestämiä palveluja sekä hyvinvointialueen toimintaa koskevat keskeiset tiedot on lain mukaan julkaistava yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla. Yleisessä tietoverkossa on oltava saatavilla vähintään:

- hyvinvointialuestrategia
- talousarvio ja -suunnitelma
- tarkastuslautakunnan arviointikertomus
- hyvinvointialueiden yhteistoimintaa koskevat sopimukset
- tiedot luottamushenkilöiden palkkioiden ja korvausten perusteista
- hallintosääntö
- tilinpäätös
- tilintarkastuskertomus
- luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuusilmoitukset
- tiedot palveluista perittävistä maksuista

Tarkastuslautakunta pitää suuressa arvossa viestintäyksikön suorittamaa laadukasta, erittäin rajallisin resurssein suorittamaa työtä, joka on ratkaisevasti tukenut merkittävää muutosta.

Tarkastuslautakunta pitää Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen yleisestä tietoverkosta saatavia tietoja hyvinä ja pääosin lain vaatimusten mukaisina. Yksittäisiä puutteita havaittiin yksittäisten laissa edellytettyjen tietojen kohdalla. Puutteet on saatettu viranhaltijoiden tietoon ja niiden korjaamista seurataan tarkastuslautakunnan syksyn kokouksissa.

Tarkastuslautakunta toteaa, että yleisestä tietoverkosta löytyy lain vaatimusten mukaiset tiedot, vaikka ne eivät kaikilta osin ole esteettömästi ja saavutettavasti saatavilla.

Tarkastuslautakunta suosittelee, että viestinnän ja tietojen saavutettavuuteen, selkeyteen sekä ajantasaisuuteen kiinnitetään enemmän huomiota. Viestinnässä ja tietojen saatavuudessa tulisi huomioida paremmin myös palveluiden eri käyttäjäryhmät lisäämällä monikanavaisuutta ja -kielisyyttä.

Tarkastuslautakunta toivoo, että myös strategian ja talousarvion sekä muut laaditut tavoitteet ja mittarit sekä niiden toteutuminen esitetään esteettömästi hyvinvointialueen verkkosivuilla.

Hyvinvointialueen ja kuntien neuvottelu

Hyvinvointialueesta annetun lain 14 §:n mukaan hyvinvointialueen ja sen alueen kuntien on neuvoteltava vähintään valtuustokausittain tehtäviensä hoitamiseen liittyvästä yhteistyöstä, tavoitteista ja työnjaosta. Neuvottelussa voidaan sopia ainakin yhteistyön edellyttämistä yhteistoimintarakenteista, toimintamalleista sekä yhteistyön edellyttämästä tiedonkulusta.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueella on perustettu vastinparimalli yhdyspintojen organisaatioksi. Hyvinvointialueella nähdään tärkeänä, että yhteistyön organisoinnin yhdyspinnoilla tulee olla riittävän joustavaa ja mahdollistaa vastaaminen monipuolisiin dynaamisiin tarpeisiin. Samalla rakenteen tulee kuitenkin olla riittävän pysyvä ja virtaviivainen, jotta siihen liittyvien organisaatioiden roolit ja vastuut ovat selkeät kuntien, hyvinvointialueiden ja muiden toimijoiden kanssa.

Vastinpari-malli koostuu yhdyspintojen ryhmistä, joissa on edustajia hyvinvointialueen kaikista kunnista, hyvinvointipalveluista ja pelastuslaitoksesta, järjestöneuvottelukunnan edustajista ja yksittäisten järjestöjen edustajista. Vastinpari-malli sisältää:

- alueen johdon foorumit
- alueellisen ohjausryhmän
- alueellisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ryhmän
- alueellisen liikkumis- ja elintaparyhmän
- alueellisesta ehkäisevän työn ryhmän
- Sivistystoimen ja Keusoten johdon ryhmän
- lapsiperheet-ryhmän
- työikäisten alueellisen hyte-ryhmän
- työllisyyden edistämisen ryhmän
- ikääntyneiden alueellisen hyte-ryhmän
- asumisen ratkaisut ja turvalliset asuin ympäristöt -ryhmän
- turvallisuus- ja varautumisfoorumien

Mallia tarkastellaan strategisen, taktisen ja operatiivisen tasolla, jossa strateginen ja taktinen taso keskittyy ohjaavaan, päättävään ja linjaavaan toimintaan. Edellisten lisäksi malliin kuuluu yhden tai useamman yhdyspinnan asukas-, asiakas- ja potilaslähtöiset yhdyspintaprosessit

Kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyön kehittämiseksi on vastinpari-mallin lisänä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen allianssi eli HYTE-allianssi. Kyseessä on kumppanuusmalli, joka kuvaa yhteistyötä kolmannen ja neljännen sektorin toimijoiden kanssa. Nämä toimijat ovat merkittävä osa yhdyspintatyöskentelyä. Lisäksi on myös KYTKE-yhteistyörakenne, joka uudistuu osana johtamis- ja päätöksentekorakennetta HUS:n kanssa. Tämä yhteistyörakenne sisältää myös erilaisia alueellisia koordinaatioryhmiä, kuten

- lasten ja nuorten palveluiden koordinaatioryhmä,
- kuntoutuksen koordinaatioryhmä,
- kiireellisen hoidon koordinaatioryhmä,
- HUS psykiatria ja Keusote-koordinaatioryhmä,
- ICT-koordinaatioryhmä ja
- sairaalapalveluiden ja ikäihmisten koordinaatioryhmä.

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että hyvinvointialueen ja kunnan rajapinnan työskentelyä on lähdetty kattavasti rakentamaan. Keski-Uudenmaan kuntayhtymän perintö Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle näkyy siinä, että alueelliset yhteistyöverkostot ovat monipuoliset ja kattavat.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä yhteistyön kehittämistä edelleen. Saumattoman yhteistyön takaamiseksi ja asukkaiden laadukkaiden ja oikea-aikaisten palveluiden turvaamiseksi eri yhteistyöosapuolten vastuut tulee olla selkeästi määritelty. Selkeät vastuunmäärittelyt auttavat myös välttämään päällekkäistä työtä. Hyvinvointialueen käynnistyessä uudeksi osaksi yhteistyötä tulevat myös poliittiset päättäjät ja hyvinvointialueen toimielimet. Jatkossa onkin syytä selvittää vastinpari-mallin eri osien yhdyspintoja Uudenmaan hyvinvointialueisiin, HUS-yhtymään ja Helsingin kaupungin toimielimiin.

Tarkastuslautakunta haluaa korostaa, että kuntien lisäksi merkittävä yhdyspinta muodostuu myös hyvinvointialueen kolmannen sektorin toimijoihin.

Tarkastuslautakunta suosittelee selvittämään, millaisin mittarein alueen kuntien tyytyväisyyttä yhteistoimintarakenteisiin, toimintamalleihin ja tiedonkulkuun seurataan sekä miten ja kenelle siitä raportoidaan.

Valtuustoryhmien toiminnan tukeminen ns. demokratiaraha

Laki hyvinvointialueesta, 27 §: ”Valtuustoryhmien toimintaedellytyksien parantamiseksi hyvinvointialue voi taloudellisesti tukea valtuustoryhmien sisäistä toimintaa sekä toimenpiteitä, joilla valtuustoryhmät edistävät hyvinvointialueen asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Tukea myönnettäessä on yksilöitävä tuen käyttötarkoitus. Tuen määrä valtuustoryhmittäin on ilmoitettava hyvinvointialueen tilinpäätöksessä.”

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen korkeinta päätäntävaltaa käyttävä elin eli aluevaltuusto koostuu kymmenestä valtuustoryhmästä, jotka ovat:

- Kokoomuksen valtuustoryhmä,
- Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä,
- Perussuomalainen valtuustoryhmä,
- Keskustan valtuustoryhmä,
- Vasemmistoliiton valtuustoryhmä,
- Vihreiden valtuustoryhmä,
- Sitoutumattomien valtuustoryhmä,
- Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä,
- Liike Nyt -valtuustoryhmä ja
- Valta kuuluu kansalle -valtuustoryhmä.

Jokainen valtuustoryhmä on nimennyt joukostaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Puheenjohtajat muodostavat neuvottelukunnan, joka tapaa säännöllisesti ennen aluevaltuuston kokouksia. Neuvottelukunnassa käydään poliittista keskustelua siitä, miten kukin valtuustoryhmä aikoo menetellä tulevassa aluevaltuuston kokouksessa suhteessa esityslistan asioihin. Neuvottelukunnan koollekutsujana toimii aluevaltuuston puheenjohtaja ja kokouksiin osallistuu myös aluehallituksen puheenjohtaja. Lisäksi valtuustoryhmillä on omia tapaamisiaan ja toimintaa hyvinvointialueella.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueella valtuustoryhmien tuesta päätettiin osana hallintosäännön hyväksymistä aluevaltuuston kokouksessa 3.3.2022. Valtuustoryhmien tuen määräksi päätettiin enintään 6000 euroa valtuutettua kohden vuodessa. Lisäksi päätettiin, että aluehallitus voi antaa tukeen liittyviä tarkempia määräyksiä. Hallintosäännön 26 §:n mukaan hyvinvointialuejohtaja päättää määrärahan puitteissa avustusten myöntämisestä valtuustoryhmien toiminnan tukemiseen sekä niiden takaisinperinnästä.

Aluehallitus päätti valtuustoryhmien toiminnan tukemisen periaatteista 24.5.2022, 62 § sekä valmisteli tuen hakemista varten hakulomakkeen. Tukea myönnetään vuosittain enintään talousarviossa varattujen määrärahojen verran. Vuodelta 2022 maksettava tuki maksetaan valtuuston toimikauden ajalta eli kymmeneltä kuukaudelta. Valtuustoryhmän sisäisen toiminnan tukemisen osalta hyväksyttävää kustannuksia ovat esim.

- toimintaa tukevan sihteerin tai muun henkilöstön palkkakustannukset,
- matkakustannukset,
- valtuustoryhmän tilakustannukset,
- tietoliikennekustannukset,
- työskentelyvälineet ja -alustat,
- kokouksien tai tilaisuuksien järjestäminen ja niiden kohtuulliset tarjoilut.

Tukea ei sen sijaan voi käyttää tiedottamiseen eikä yleisötapahtumien järjestämiseen kuukautta ennen vaaleja.

Hyvinvointialueen asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia tukevista toimenpiteistä syntyviä hyväksyttäviä kustannuksia ovat esim. asukkaille avointen tilaisuuksien järjestämiseen liittyvät kustannukset (tilavuokrat, pienimuotoiset tarjoilut, tilaisuuteen liittyvä materiaali) edellyttäen, ettei osallistumista tilaisuuteen ole erikseen rajattu ja asukkaille suunnatun viestinnän ja tiedottamisen kustannukset, kun ilmoitus ja viestintä liittyvät hyvinvointialueen toimintaan (tilaisuuksista tiedottaminen, valtuustoryhmien näkyvyyden lisääminen).

Valtuustoryhmien toimintatuki maksetaan kunkin puolueen ehdokasasettelusta hyvinvointialueella vastanneelle piirijärjestölle, tai mikäli puolueella tai valitsijalistalla ei ole piirijärjestöä, kunkin valtuustoryhmän nimeämälle muulle yhdistysmuotoiselle toimijalle, joka vastaa kyseisen ryhmän toiminnasta. Valtuustoryhmille myönnettiin hakemusten perusteella toimintavuonna 2022 tukea yhteensä noin 320 tuhatta euroa.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 104 § tuen saajan tulee raportoida tuen käytöstä vähintään kerran vuodessa. Aluehallituksen hyväksymien toiminnan tukemisten periaatteiden mukaan (24.5.2022, § 62) toimintatukea saavat tahot sitoutuvat antamaan kirjallisen selvityksen oman tukiosuutensa käytöstä myöntämisvuotta seuraavan vuoden 28.2 mennessä hyvinvointialueen hallitukselle.

Vuoden 2022 valtuustoryhmien selvitykset käsiteltiin aluehallituksen kokouksessa 25.4.2023 (§ 112). Käyttökohteet aluehallituksen vahvistamien periaatteiden mukaisia eikä tarpeita tukien takaisinperintään ilmennyt.

Talousarvio ja tilinpäätös

Hyvinvointialueesta annetun lain 117 §:n mukaan hyvinvointialueen tilikausi on kalenterivuosi. Aluehallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tammi- ja helmikuun ajan vuonna 2022 ylintä päätösvaltaa Keski-Uudenmaan hyvinvointialueella käytti väliaikainen valmistelutoimielin. Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta annetun lain 8 §:n mukaan osapuolten sopima organisaatio vuoden 2021 ja 2022 talousarvion valmistelusta. Hyvinvointialueesta annetun lain 115 §:ssä on säädetty tarkemmin talousarviosta ja -suunnitelmasta.

Väliaikainen valmistelutoimielin hyväksyi hyvinvointialueen vuoden 2022 talousarvion 29.9.2021. Talousarviota muutettiin kaksi kertaa, väliaikaisen valmistelutoimielimen toimesta 19.1.2022 ja aluevaltuuston toimesta 16.6.2022. Ensimmäisessä talousarvionmuutoksessa huomioitiin valtionavustus ICT-muutosten toteuttamiseen (6,9 Me) sekä vuodelta 2021 siirtyvän rahoituksen osuus (0,3 Me) sekä näihin liittyvät toimintakululisäykset. Toisessa muutoksessa huomioitiin valtion myöntämä lisärahoitus valmistelutyöhön (n. 1,2 Me). Lisäksi tarkennettiin vuodelta 2021 siirtyneen valtionavustuksen määrää.

Muutetussa talousarviossa toimintatuottoihin ja toimintakuluihin oli varattu 10,2 miljoonaa euroa määrärahoja ja toteutuma oli molemmissa 8,0 miljoonaa euroa. Toteuma alitti muutetun talousarvion 2,2 miljoonalla eurolla, johtuen siitä, ettei määrärahoja ehditty käyttämään. Talousarviossa on tämän vuoksi pysytty ja käyttämättömät määrärahat siirtyivät vuodelle 2023.

	TA 2022	TA- muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintatuotot	1 660 000	8 527 409	10 187 409	7 996 608	-2 190 801	-21,5 %
Myyntituotot			0		0	
Maksutuotot			0		0	
Tuet ja avustukset	1 660 000	8 527 409	10 187 409	7 996 608	-2 190 801	-21,5 %
Muut toimintatuotot			0		0	
Toimintakulut	1 660 000	8 527 409	10 187 409	7 996 601	-2 190 808	-21,5 %
Henkilöstökulut		549 000	549 000	1 216 871	667 871	121,7 %
Palvelujen ostot	1 660 000	7 633 409	9 293 409	6 446 102	-2 847 307	30,6 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat			0	5 698	5 698	
Avustukset		345 000	345 000	320 000	-25 000	-7,2 %
Muut toimintakulut			0	7 930	7 930	
Toimintakate	0	0	0	7	7	
Rahoitustuotot ja -kulut			0	-7	-7	
Vuosikate	0	0	0	0	0	
Poistot ja arvonalentumiset			0	0	0	
Tilikauden tulos	0	0	0	0	0	
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	0	0	0	0	0	
Tilikauden ylijäämä/alijäämä vyörytyserien jälkeen	0	0	0	0	0	

Kuva. Tilinpäätös 2022, s. 24 talousarvion toteutuminen, käyttötalousosa

Talousarviossa 2022 ei ole asetettu vuodelle 2022 toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita.

Aluehallituksen kokouksessa 28.3.2022 92 § esitettiin, että vuoden 2022 ensisijainen tavoite kaikessa tekemisessä oli varmistaa sujuva siirtyminen hyvinvointialueeksi. Saatujen tietojen mukaan tässä työssä oli onnistuttu hyvin.

Aluehallitus hyväksyi 26.4.2023, 45 § talousarvion lähtökohdat vuodelle 2023 rahoitus- ja talousjaoston valmistelun pohjalta. Aluevaltuusto päätti 8.12.2022, 85 § talousarviosta vuodelle 2023 ja taloussuunnitelmasta vuosille 2024–2025. Talousarvio on vuodelle 2023 alijäämäinen 65,7 miljoonaa euroa, mutta sen on määrä tasapainottua taloussuunnitelmassa vuoteen 2025 mennessä. Arviointiin saadun tiedon mukaan varsinaiseen toimintaan valtion osoittama rahoitus vuodelle 2023 on riittämätön, sillä kolmen kuukauden tilinpäätösennusteen mukaan tilinpäätöksen alijäämä on noin 50 miljoonaa euroa.

Tilinpäätöslaskelmat

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen tilikaudella 2022 tuloslaskelmassa toimintatuottoja ja toimintamenoja oli 8,0 miljoonaa euroa, tilikauden tulos oli 0 euroa. Toimintatuotot koostuivat myönnetystä valtion avustuksesta ja toimintamenot palveluiden ostoista, henkilöstökuluista ja annetuista avustuksista.

Palvelujen ostot olivat 1,2 miljoonaa euroa ilman ICT-hanketta. Puolet ostoista koostui asiantuntijapalveluiden hankinnoista, suurimpana Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymältä sekä majoitus- ja ravitsemuspalveluista. Henkilöstökulut olivat 400 tuhatta euroa ja luottamustoimielimien palkkiot 817 tuhatta euroa. Yhteensä 1,2 miljoonaa euroa.

Vuodelta 2021 siirtyi käyttämättä jäänyttä avustusta runsaat 337 tuhatta euroa. Vuodelle 2022 Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle myönnettiin valtionavustusta hyvinvointialuevalmisteluun yhteensä 2,9 miljoonaa euroa. Valtio maksoi vuoden 2023 rahoituksesta ensimmäisen erän jo joulukuussa 2022. Ensimmäinen erä oli yhteensä 60,7 miljoonaa euroa, mikä näkyy vuoden 2022 tilinpäätöksessä velkana ja rahoituslaskelman erässä ”muut maksuvalmiuden muutokset”. Taseen loppusumma oli 66,0 miljoonaa euroa, josta kassavarat olivat 61,9 miljoonaa euroa ja avustuksen siirtosaaminen 3,5 miljoonaa euroa.

ICT-muutostuki ja sen käyttö

Hyvinvointialueen perustamiseen liittyviin välttämättömiin ICT-muutoksiin on myönnetty rahoitus ajalle 1.7.2021-31.12.2025. Rahoituksen kokonaismäärä koko hankeajalle on noin 7,0 miljoonaa euroa. Vuodelle 2022 rahoituksesta käytettiin 5,3 miljoonaa euroa, mikä oli vähemmän, kuin arvioidut kustannukset 6,6 miljoonaa euroa. Avustus on käytettävissä useamman vuoden ajan, joten käyttämätön osuus siirtyy vuodelle 2023. Hankkeen noin 5,3 miljoonan euron kustannukset jakaantuivat saadun tiedon mukaan seuraavasti:

- Aptj-projekti 2,12 M€
- Perustietotekniikka 0,96 M€
- Talousprojekti 0,77 M€
- Tiedolla johtaminen – vähimmäistietosisällöt 0,44 M€
- HR-projekti 0,40 M€
- Eteva-projekti 0,24 M€
- Hankehallinto 0,24 M€
- CaseM-projekti 0,05 M€
- Ridasjärvi 0,02 M€
- Sopimusten siirto 0,01 M€
- Opiskeluhuollon projekti 0,002 M€

Hankkeella on ollut oma ohjausryhmä, jossa ovat mm. ministeriön edustajat ja nimetty valvoja. Rahoitettavat hankkeet etenevät pääsääntöisesti suunnitelman mukaan. Keusoten kuntayhtymän omat voimassa olevat sopimukset on listattu 8.9.2022 vietäväksi hyvinvointialueelle. Kunnilta siirrettävien sopimusten tarkempi tarkastelu ja siirtotoimenpiteiden laajempi valmistelu aloitettiin syyskuussa.

Osakemerkinnät

Vuonna 2022 tehtiin reilulla kolmella tuhannella eurolla osakemerkintöjä, jotka koskivat Kuntien Tiera Oy:n sekä Una Oy:n osakkeita. Investoinneille ei ollut varattuna määrärahoja talousarviossa. Summat olivat kuitenkin pieniä.

Kuntien Tiera Oy:n osakkeita hankittiin väliaikaisen valmistelutoimielimen 19.1.2022, 6 § päätöksellä 5 kappaletta yhteishintaan 10 euroa. Kuntien Tiera Oy on kuntatoimijoiden ja hyvinvointialueiden omistama osakeyhtiö, joka kehittää kuntien, kaupunkien, kuntayhtymien ja hyvinvointialueiden ICT-palveluja yhteistyössä omistaja-asiakkaiden sekä muiden julkisten ja kaupallisten toimijoiden kanssa. Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä on Kuntien Tiera Oy:n omistaja hankkien sieltä Tiera Tiedonhallinnan palveluita (asianhallintajärjestelmä ja kokoushallinta) ja on katsottu tarkoituksenmukaiseksi, että myös Keski-Uudenmaan hyvinvointialue hankkii osakkuuden sidosyksikköaseman saavuttamiseksi. Hyvinvointialueella on tulkittu, että tällöin palveluja voi hankkia ilman kilpailutusta.

Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän (Keusote) isäntäkunnat ovat tehneet päätökset UNA-lomakepalveluihin liittymisestä jo ennen Keusoten kuntayhtymän toiminnan aloittamista. Una Oy:n yhtiökokous päätti toteuttaa kohdennetun osakeannin hyvinvointialueille ja va. hyvinvointijohtaja on tehnyt tästä päätöksen 15.9.2022 8 §. UNA-lomakepalvelu on keskitetty, käyttäjille yhteinen palvelu, joka tarjoaa mahdollisuuden luoda ja tallentaa todistuksia, lomakkeita ja lausuntoja Kanta-palveluun. Palvelun on katsottu olevan hyvinvointialueille välttämätön.

Aluehallituksen päätöksellä 7.6.2022, 70 § merkittiin myös DigiFinland Oy:n osakkeita 2 893 kappaletta maksutta sekä päätöksellä 18.10.2022, 144 § hyväksyttiin vastikkeeton valtakunnallisen toimitila- ja kiinteistöhallinnon osaamiskeskuksen osakkuus, joka alkaa 1.1.2023 alkaen. Osaamiskeskuksen osakkuudesta on säädetty hyvinvointialueesta annetun lain 21 §:ssä.

Tarkastuslautakunta toteaa, että talous on tasapainossa tilikaudelta 2022. Tilinpäätös on nollatuloksinen ja tase ei sisällä alijäämää. Valmistelutyö on talouden näkökulmasta toteutunut asianmukaisesti. Talousarviossa on pysytty ja kaikkia määrärahoja ei ehditty käyttää.

Tarkastuslautakunta toteaa, että käytössä olevista materiaaleista ei käy ilmi, että hankintojen yhteydessä olisi tehty yritysvaikutusten arviointia. Tarkastuslautakunta suosittelee, että päätösten yhteydessä tuodaan ilmi yritysvaikutusten arviointi. Lisäksi on arvioitava mikä on kokonaistaloudellisesti tarkasteltuna edullisin ja tarkoituksenmukaisin tapa järjestää laadukkaita palveluja.

Tarkastuslautakunta toteaa, että talousarvio on vuodelle 2023 alijäämäinen, mutta on määrä tasapainottua taloussuunnitelmakautena vuoteen 2025 mennessä. Rahoituksen riittävydestä vuodelle 2023 on syytä varmistua.

Tarkastuslautakunta huomauttaa, että talousarvion valmistelussa vuodelle 2023 ei ole kuultu tarkastuslautakunnan esitystä talousarviosta hyvinvointialueesta annetun lain 125 §:n mukaisesti, vaikka lautakunta on ollut talousarvion valmistelun aikana perustettuna. Tältä osin talousarvion laadintaprosessissa on kehitettävää.

Edellisen vuoden arviointikertomuksen käsittely ja seuranta

Aluevaltuusto käsitteli 16.6.2022 arviointikertomuksen 2021. Arviointikertomus merkittiin tiedoksi ja lähetettiin aluehallitukselle toimenpiteitä varten. Tarkastuslautakunta pyytänyt vastineita arviointikertomuksessa esitettyihin kommentteihin lokakuun loppuun mennessä.

Arviointikertomus 2021:

Hyvinvointialueen valmistelusta:

- Tarkastuslautakunta toteaa, että valmistelutyö on edennyt esimerkillisesti suunnitellusti ja aikataulussa.
- Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että poliittinen seurantaryhmä nimettiin heti valmistelutyön alkuvaiheessa, vaikka laki ei tätä vaatinut.
- Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että kuntalaisten ja muidenkin sidosryhmien osallistumismahdollisuuksia hyvinvointialueen päätöksenteossa vahvistetaan.
- Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että henkilöstön näkemykset otetaan huomioon hyvinvointialueen valmistelussa.

Talousarviosta ja sen toteutumisesta:

- Tarkastuslautakunta toteaa, että valmistelutyö on ollut talouden näkökulmasta tehokasta ja tarkoituksenmukaista.
- Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että in-house yhtiöiden käyttäminen ei vaikuta hyvinvointialueen palvelutasoa heikentävästi eikä nosta kustannuksia

Johtopäätöksenä:

- Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että valmistelutyötä jatketaan suunnitelmien mukaisesti.
- Tarkastuslautakunta haluaa jatkossakin korostaa avoimuutta ja yhteistyötä muiden Uudenmaan hyvinvointialueiden ja HUSin kanssa.

Aluehallitus käsitteli arviointikertomuksen 29.11.2022 ja totesi, että arviointikertomuksessa ei ole esitetty sellaisia arvioita tai suosituksia, joihin tulisi erikseen ottaa kantaa, eikä näin ollen varsinaista selvitettävää ole sekä lähettää aluevaltuustolle tämän tiedoksi. Aluevaltuusto merkitsi selvityksen tiedoksi kokouksessaan 8.12.2022.

Tarkastuslautakunta käsitteli saadun selvityksen 16.12.2022. Tarkastuslautakunta esittää, että jatkossa aluehallitus käsittelee ja antaa vastineen tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen havaintoihin.

Esitys valtuustolle

Tarkastuslautakunta esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto velvoittaa aluehallituksen käsittelemään arviointikertomuksen ja antamaan vastineet kertomuksen havaintoihin sekä raporttoimaan aluevaltuustolle joulukuun loppuun mennessä havaintojen aiheuttamista toimenpiteistä.

Tilintarkastaja esittää tilintarkastuskertomuksessa tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapaudenmyöntämistä tilivelvollisille. Tarkastuslautakunta yhtyy tilintarkastajan esitykseen.

Allekirjoitukset

Nurmijärvellä 7. kesäkuuta 2023

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen tarkastuslautakunta

Matti Korhikoski
puheenjohtaja

Sara Peltola
varapuheenjohtaja

Petri Ovaska
jäsen

Heli Ronkanen
jäsen

Maarit Hemmilä
jäsen

Harri Lepolahti
jäsen

Marja-Leena Sandelin
jäsen

Hannu Lakee
jäsen

Marja-Leena Laine
jäsen

Laura Alkula
jäsen

Pekka Kuusela
jäsen